

መጻሕፍተ ኑፋቄ

በመጽሐፍ ቅዱስ ዓይን ሲታዩ

ክፍል ፩

ሰብሐዎ ለእግዚአብሔር ኩልክሙ አሕዛብ ወደሴብሐዎ

ኩሎሙ ሕዝብ። እስመ ጸንዐት ምሕረቱ ላዕሌነ።

ወጽድቁሰ ለእግዚአብሔር ይሄሉ ለዓለም

አሀዛብ ሁላችሁ እግዚአብሔርን አመስግኑ ወገኖችም ሁሉ

ያመስግኑት ምሀረቱ በእኛ ላይ ጸንታለችና የእግዚአብሔርም

እውነት ለዘላለም ትኖራለች። መዝ 116

በጥላሁን መኮንን

Tilahun Mekonnen

ምስጋና

እስጅምሮ ያስፈጸመኝ ጌታየ እግዚአብሔር ስሙ ብሩክ ይሁን። ሀሳብ በመለገስ፣ የኮምፒውተር ለቀማውን በማገዝ፣ በማቴርያልና በፋይናንስ ዕገዛ ላደረጉልኝ ሁሉ ምስጋናዬ በኢየሱስ ክርስቶስ ይድረሳቸው።

አድራሻ

ስለ መጽሐፉ ጥያቄ ወይም አስተያየት ያላችሁ

ለመጽሐፉ አዘጋጅ

ጥላሁን መኮንን

	ባህርዳር	ደሴ	አዲስ አበባ
መ.ሣ.ቁ	1012	1002	110152

በማለት በፈለጋችሁት አድራሻ መገናኘት ትችላላችሁ።

ያደራሲው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው

All Rights Reserved

First Edition

Copy Right by Tilahun Mekonnen © 1999

1 መቅድም	7
2 መግቢያ	10
3 አጭር መግለጫ	13
4 ተአምረ ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ ዐይን ሲታይ	14
ሀ ድንግል ማርያም በመፅሐፍ ቅዱስ	14
ለ ድንግል ማርያም በተአምረ ማርያም	16
1 ሁለት ልደት	17
2 ፈውስ በስመ ማርያም	18
3 እናቱ በጌትነቱ ዙፋን ..	24
4 ሰው በላው ዳነ	25
5 አላቿ መንፈስ	30
6 የመሐመድ ሚስት	32
7 በበረሃ የሚኖረው	33
8 በስጋ የተገለፀው እርሱ ማን ነው?	43
9 እንደምን ባለ ብልሃት	53
10 የአርያም ንግስት	55
11 ማርያምን አልክድም	59
12 ስዕል አፍ አወጣ	62
5 ገድለ ተክለ ሐይማኖት እንደ መፅሐፍ ቅዱስ	64
1 የዘላለም ሀይወት	69
2 ክርስትና በኢየሱስ	
3 ከሀሰተኞች ወንድሞች ተጠንቀቁ	74

4 መፈንቅለ መንግስት.	78
5 ሰይጣን መነኩሰ.	80
6 ገድለ ክርስቶስ ሠምራ በመጽሐፍ ቅዱስ ሲመዘን.	83
1 በሠራተኛዋ አፍ የእሳት ፍም ጨመረችባት	87
2 የዓሣ መመላለሻ ሆነች.	90
3 ራሴን አትንኪኝ.	94
4 3ሺህ ነፍሳት በቀን	97
5 አልቦ ሀሊፍ.	100
6 የጌታን ጎን ጠባች.	101
7 በዓይን የተሞሉ ክንፎች.	104
8 አንዲት ጥምቀት.	104
9 ዲያብሎስ ነገሠ?.	106
10 ዙሐል የግብፅ ጣዖት	110
11 የተሸፈነው ጉድ ወጣ.	111
7 ገድለ ገብረ መንፈስ ፈቅዱስ በመጽሐፍ ቅዱስ ሲለካ	112
1 ምን ጀምሮ ፈፀመ.	113
2 የሰባልዮስ ኑፋቷ.	115
3 የኃጥአንን ነፍስ አውጡ.	116
4 ከህነቱ እንደ መልክጼዴት.	119
-የኢየሱስ የከህነት ስራ.	120
1 በምድር ላይ	
2 በሰማይ ላይ	
5 የመስፈቀሉ መታሰቢያ.	121

6 የፀሎት ጂምናስቲክ.	122
7 አዚም.	125
8 ክፉ መንፈስ ነው.	127
9 ዓይን ያወጣ ውሸት.	128
10 ውርዳ-በፀሎት.	129
11 በሰማይ አዳኝ ነኝ.	130
12 የጾሮ ትንሳኤ ተፃምር.	131
8 ዋቢ መጻሕፍት.	134

መቅድም

የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ከ1600 ዓመት በላይ በምድረቴ የኖረች ለመሆኑ ብዙ የታሪክ ምሁራን ይስማሙበታል። ይሁን እንጂ ቤተክርስቲያኒቱ በመለካዊ አገዛዝ ስለተዋጠች የእግዚአብሔርን ድምፅ መስማቷን ካቆመች ብዙ ምዕት ዓመታትን አስቆጥራለች።

ተሰዓቱ ትዳሳን በመባል የሚታወቁት ዘጠኝ መነኮሳት ወደ አገራችን ከገቡበት ጊዜ አንስቶ አንድ አንድ እያሉ በየጊዜው የተጨመሩት የሰህተት ትምህርቶች፤ ወንጌልን እስከማስጣልና እስከመናት ሊያደርሱት በቁ። በተለይም በዘንዶ ወገብ ተጠቅልለው ደብረዳሞ ይወጡ እንደ ነበር የሚተራክላቸውና ኢመፅሐፍ ትዳሳዊ ልምምድን ወደ ቤተክርስቲያኗ አሾልከው በማስገባት የታወቁት አቡነ አረጋዊ ተጠቃሽ ሰው ናቸው።

ከግታውቀው መልአክ የምታውቀው ሰይጣን በሚል ስነቃላዊ የአጋንንት ፍልስፍና የሚመሩ አያሌ መናፍቃን፤ የህዝባችንን ልብ በጥበብ በተፈጠረ ትምህርት ሀሰት አፍገዘውና ከእውነተኛው አምላክ አመራር ገንጥለው በጨለማ እንዲጓዝ ማድረጋቸው ታሪክ የማይረሳው ደባ ነው። በዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመነ መንግስት ጊዜ የገቡት አዳዲስ ስርዓቶችና ዶክትሪኖችም ለቤተክርስቲያኗ መሞት ግንባር ቀደም ተጠቃሾች ለመሆን በቅተዋል። በዘመኑ

- 1 ምን ጫቸው የማይታወቅ የትዳሳን ነው የተባለለት አጥንት
- 2 በአፈ ታሪክ የሚተረክለት፤ አይን የሚያጠፋም የሚባልለት፤ ግማዶ መስቀል ተብሎ የሚታወቅ ዕፅ።
- 3 መጽሐፈ ጤፉት ተብሎ የሚጠራ የአስማት መጽሐፍ
- 4 ሉቃስ ስሟታል የተባለች ስዕል
- 5 ለስዕል መስገድ ልምምድ

6 ወደ መላእክትና በአፀደ ነፍስ ወዳሉት ትዳሳን የመፀለይ

ልምምድ

7 በየመንገዱና በትይዩ አሻጋሪ አውራ ጎዳናዎች በተኮለኮሉ ድንጋዮች መሳለምና መስገድ

8 ክብር ለሚገባው ክብርን፤ ስግደትንም ለእግዚአብሔር የሚሉ ክርስቲያኖችን ማሳደድ ተገቢነት የመሳሰሉትን አዳዲስ ትምህርቶችና አጋንንታዊ መተቶች በአዋጅ በማስገባት፤ የትምህርቶችንም መናገሻ ከአምባሰል ተራሮች አንዱ በሆነው በደብረ ክርቤ ግጥን ኮረብታ ላይ በመትከል፤ አስተዳደሩ ይህ ነው የማይባል ድቀት በቤተክርስቲያኗ ላይ እንግሳል።

ትምህርታቸውን ያልተቀበሉትን በማስገደድ፤ በማሳደድና በመግደል ኃሳባቸውን እንዳስፋፉ ለኛ ብቻ ሳይሆን ለዓለም ሁሉ ግልጥ የሆነ ታሪክ ነው። ከዚያም በኋላ የተነሱት መለካዊያን የእግዚአብሔርን መንግስት በማፍለስ እንጂ በመገንባት ያልተሳተፉ በመሆናቸው ቤተክርስቲያኗ ለዛዋን እያጣች ዛሬ ከምናየው-ውደቀት ለመድረስ በቅታለች።

እንግዲህ በአፈታሪክ እንጂ በምግባር ባዶ የሆነችው ባህላዊዋ ቤተክርስቲያን ብዙ ትምህርቷ መሠረቱ ወይም ምንጩ ከክርስትና አስተምህሮ ውጭ ስለሆነ፤ በሀዝባችን ዘንድ እንዲታወቅና እንዲስተካከል ለማድረግ ይህች መጽሐፍ ተዘጋጅታለች።

መጽሐፍተ ኑፋቄ በመጽሐፍ ቅዱስ ዓይን ሲታዩ በሚል ርዕስ የተዘጋጀችው ይህች መጽሐፍ የአቀራረብ ስልቷ ተነፃፃሪ ሥነ መለኮት ነው። አንዳንዶቹ ንዑስ ርዕሶች መግቢያ ጥቅሳቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ኃይለ ቃል፤ ገሚሶቹም ከገድላገድሎች የተገኘ እንዲሁም አልፎ አልፎ በደራሲው ክርስቲያኖዊ የአስተምህሮ ሃሳቦች የሚጀምሩ ናቸው። ይህን ያደረግሁበት ዋናው ምክንያት አንባቢ ሳይሰለች የመፅሐፉን እውነት

እንዲረዳልኝ በማሰብ ነው።

ዕሁቱ ጥርት ባለና በማያሻማ አገላለፅ ተፍረጥሮ የተረበ በመሆኑ ፍርሃት እይነብብበትም። በዝግጅቱም ከፍተኛ የሆነ ዋጋ ተከፍሎበታል። ጠላትም እውነቱ እንዳይገለፅ በሙሉ ኃይሉ ቢዋጋም ድሉ የእግዚአብሔር ሆኖ ለመጠናቀቅ በትቶ ለሀዝብ ቀርቧል።

አንዳንዶቹ የተአምርና የገድል ኃሳቦች፤ ታላ በታላ ሰፍረው አንባቢ እንዲያውቃቸውና እንዲያጠናቸው ተጠቁሞ ያለምንም የደራሲው ሃሳብና ያለተነፃፃሪ የእግዚአብሔር ታላ ታልረዋል። ይህም የሆነው የስህተት ትምህርታቸው ግልፅ በመሆኑ ብሎም ከዚህ በፊት በሌሎች ምሁራን መልስ ስለተሰጣቸው ነው።

የመናፍቃን መጻህፍቱ ኃይለ ቃሎች ከሰፈሩ በኋላ ተአምር በግለት ከነቁጥሩና ምዕራፉ ከግርጌው ተመልክቷል ሌሎችም ምዕራፍ (ምዕ) እያሉ ተጠቅሰው ይገኛሉ። ይኸውም በአብይ ርዕሶች ስር የተጠቀሱ በመሆናቸው ኃይለቃሎች የተወሰዱት ከዋና ዋናዎቹ መጻህፍት መሆኑን መረዳት ያስፈልጋል። አንዳንድ ፊደሎች በኮምፒውተር ውስጥ ባለመኖራቸው ምክንያት የግእዝ አፃፃፋቸውን ያልያዙ ፊደሎች ቢኖሩና በግድፈት የተዘለሉ ቢገኙ ከወዲሁ ቋንቋታ እጠይቃለሁ።

ታህሳስ 9 ቀን 1991 ዓ.ም

ጥላሁን መኮንን

ባህርዳር

መግቢያ

በመጽሐፍት ቁጥር ቤተክርስቲያናችንን የሚወዳደር የለም። አእማድ በመባል የሚጠሩት ራሳቸው በዓለማችን ካሉት መስራች አብያተ ክርስቲያናት ቁጥር ብልጫውን የያዙ ናቸው። ከዚህም የተነሳ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን 81 ትዳሳት መጻህፍት ታምናለች።

አቆጣጠራቸውም እየተደራረበ እንጅ በበለጡም ነበር።

ለምሳሌ

1. ነህምያ በዕዝራ መጽሐፍ ስር

2. ተረፈ ዳንኤል በትንቢተ ዳንኤል

3. ተረፈ ኤርምያስ በሰቆቃው ኤርምያስ

ይጠቃለላሉ። በእርግጥም ሁሉም የዚህ አይነት ባህርይ የላቸውም እንዲያውም እንዳንዶቹ ተለያይተው ይቆጠራሉ።

መጽሐፈ ምሳሌ ፡- ምሳሌና ተግሣጽ ተብሎ ለሁለት ተለያይቷል።

በዚህም አልን በዚያ የኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ከ81 መስራች መጻህፍቷ ውጭ አልፍ አእሳፋት የሚሆኑ አዋልድ መጻህፍት አሏት። ከተለምዶ ማርያም ጀምሮ እስከ ልፋፈ ጽድቅ ድረስ ቁጥራቸው ለቆጣሪ የሚያታክቱ ታሪካዊያን መጻህፍት ገዳማቷንና አድባራቷን እንደ ጉምና ጭጋግ ስለሸፈኑ ከመጠን በላይ ትኩረባቸዋለች።

የብዙዎች መጻህፍት ዐፅመ ታሪክ እውነተኛውን የእግዚአብሔር ስም ታክኮ የተዘጋጀ በመሆኑ እንዲሁም መጀመሪያና መጨረሻው በኃይል ቃል ስለታሰረ ለዘመን አዝማናት ቁና ሙሉ ብሂል ሲቸረፈስና ሲቸረቸርላቸው ናሩ ተፈርተው ተከበሩ።

በእንግራ ግን የህዝባችንን፡-

ጥራል

ባህርይ

ትግርና ድቀት ትንጣት

እንኳን ሊያሻሽሉት አልቻሉም።

እናም ዛሬ የህዝባችንን እንጀት ቀስፎ የሆነውን አከርካሪ አጉብጦ የያዘ መንፈሳዊ መልክ ያለው በሽታ አባይ ባልሆነው ሚዛን ለመለካት ተነሳሁ።

“አባይ ሚዛን በእግዚአብሔር ፊት አስጸያፊ ነው እውነተኛ ግን ደስ ያሰኘዋል” ምሳ11:1 እንዳለ ጠቢቡ ሰሎሞን ሚዛኑም ራሱ የእግዚአብሔር ቃል እንዲሆን ጥራአለሁ።

ዕሁቱ ጥናት አዘል ሲሆን ዋና ግመሳከሪያውም መጽሐፍ ቅዱስ ነው። እርሱም ኢየሱስን በግመን መዳን የሚገኝበትን ጥበብ ሊሰጡ የሚችሉትን ቅዱሳት መጽሐፍት አቅፎ ይዟል። ጳውሎስ እንዳለውም ለትምህርትና ለተግሣፅ ልብንም ለማትናት በጽድቅም ባለው ምክር ደግሞ ይጠቅማል። 2ኛጢሞ 3:15-17 በዚህ መጽሐፍ ውስጥ የሚጠቃለሉት መጽሐፍት በግዕዝና በእግርኛ ተዘጋጅተው ለምዕመናን ለመዳረስ በስፋት እየተሠራው ያሉት ሲሆኑ የሆነበትም ምክንያት አንባቢ ለግመሳከር በቅርቡ እንዲያገኛቸው በግሰብ ነው።

እነርሱም

1. ተአምረ ግርያም

2. ገድለ ተክለ ሃይማኖት

3. ገድለ ክርስቶስ ሠምራ

4. ገድለ ገ/መንፈስ ቅዱስ ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ

ደግሞ በሽፋን ስዕሉ ላይ ሊቀ መልአኩ ሚካኤል የያዘውን የጥጥ ያይደለ ሚዛን ወክሎ ቀርቧል።

በምታነበብት ምዕራፍ ሁሉ ጸጋ ይበዛላችሁ።

“ሁሉ በእርሱ ሆነ” ቀጠለ።

ኮከሉ ዘሰግን (ጥ.መ)

አጭር መግለጫ

የእግዚአብሔር ቃል ለእግር መብራት ለመንገድም ብርሃን ነው። መዝ118:105 ስለሆነም ለሚሄድበት ሁሉ የታመነ መድረሻ አለው። የመንፈስ ሰይፍ በመሆኑ ኢፌ 6:17 ድል ማድረጊያና ማሸነፊያ ነው። እንደሚያቃጥል እሳት ድንጋይንም እንደሚያደቅት መዶሻ ስለሆነ ኢር 23:29 የሃሰትን ገለባ ያጠፋል ሀያው ዘር ሉቃ 8:11 በመሆኑ በሀያዋን ልብ ላይ የመብቀል ኃይል አለው።

ይህች አጭር መጽሐፍ እውነት መስለው ነገር ግን የሃሰት ግንብ ሆነው የሀዘባችንን ልብ ስልበው የኖሩትን የክፍለ ዘመናት አጋንንታዊ ታሪኮች ምንነት ለመግለፅና የስህተት ትምህርትን ለመቋቋም ተዘጋጅታለች። በሽፋኑ ላይ የተሳለው ስዕልም የመፅሐፉን አላማና ጭብጥ ሙሉ በሙሉ ይገልጻል።

የስዕሉ ውክልና :-

- መልአኩ :- መጽሐፉ ለዚህ ዘመን አስፈላጊ የሆነ መልዕክት መያዙን ያመለክታል ።
- ሰይፈ ነበልባል :- ሐሰትን በሚያረርስ የእግዚአብሔር ቃል የተሞላ መሆኑን ያረጋግጣል ።
- ሚዛኑ :- አንባቢው እውነትንና ሐሰትን መዝና መለየት እንዳለበት ያሳስባል
- ዲያቢሎስ :- መናፍቃን በመጸሀፍታቸው አስርገው ያስገቡትን አጋንንታዊ ትምህርት ይጠቁማል
- እሳት :- የስህተት ትምህርቶች ተጠቅልለው ወደ ሲኦል መጣላቸውን ያመለክታል።
- የመልአኩ ክንፍ :- እውነትን ያውቁ ኃይላቸውን አድሰው ወደ አርያም ገነት እንደሚነጠቁ ያረጋግጣል ።

ተአምረ ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ

ዓይን ሲታይ

የደህንነታችን ምሰሶና የሁሉ ትምህርት ምንጭ በሆነው በእግዚአብሔር ቃል ተመርኩዘን ስንመረምረው የመጽሐፉን አውደ ታሪክ፡

ለምን?

ለማንና

በማን እንደተገፈ ለመረዳት አያዳግትም ከዚያ በፊት ግን መጽሐፍ ቅዱስ ስለቅድስት ድንግል ማርያም ያሰረጸውን ሃሳብ እንይ

ድንግል ማርያም በመጽሐፍ ቅዱስ

ከክርስቶስ መወለድ ጥቂት ዓመታት በፊት ጀምሮ እስከ ክርስቶስ ሞትና በመጀመሪያዋ ቤተክርስቲያንም ምስረታ ላይ ጉልህ ስፍራ ካላቸው ሀገ አዋቂ ቅዱሳት እንስት መካከል ታዋቂዋና ዋናዋ ተጠቃሽ ቅድስት ድንግል ማርያም ናት።

በእውነትም ያለ ህጋዊ ትዳር ፀንሳ የምትገኝ ድንግል በድንጋይ ተወግራ ትሙት፤ በግሌ አሪታዊ ትዕዛዝ በግመራ ግህበረሰብ መካከል የእግዚአብሔርን ቃል በማመን የሞቱን ሀገ ሰብሮ አዲስ ታሪክ መሰራት፤ አትኩሮ ለተመለከተው ሰማያዊ ጸጋ እንጅ ሥጋና ደም ሊከውነው እንደማይችል የታወቀ ይሆናል።

አንድ አንድ ሰዎች ይህንን አዲስ ታሪክ ያመጣ ጥልቅ እምነት ባለመረዳት ብዙ ሲናገሩ ይችላሉ። ያንን ወደ ጎን ትተን ወደ ሉቃስ ወንጌል ስንመጣ መልእኩ ገብርኤልና ድንግል ማርያም ያደረጉት ቃል ምልክት የሁለት ወገን እውነታን ያዘል የአለምንም የዘመናት እንቅጥልሽ የፈታ ነበር።

መልአኩም ወደ እርሷ ገብቶ “ደስ ይበልሽ ጸጋ የሞላብሽ ሆይ ጌታ ከአንቺ ጋር ነው አንቺ ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ አላት እርሷም ባየችው ጊዜ ከንግግሩ በጣም ደነገጠችና ይህ እንዴት ያለ ሰላምታ ነው ብላ አሰበች” ^{1:28-29} ይህን የመሰለ የክብር ሰላምታ ቢቀርብላት መደንገጧ ድንግል ማርያም የብሉይ አዋቂ መሆኗን ይገልጻል።

“ኃጢአተኛ ወገንና በደል የሞላበት ህዝብ የክፉዎች ዘር ርኩሰትን የምታደረጉ ልጆች” ^{ሉዳ:14}

“እግዚአብሔር አየ ፍርድም ስለሌለ ተከፋ ሰውም እንደሌለ አየ።” ^{ሉዳ 59:16} እየተባለ የሰው ልጅ ለምልክት እንኳን በፀጋው ችሎት አለመገኘቱ በሚሰበክበትና ምህረት በሚጠበቅበት አመተ ኩነኔ መካከል “ጸጋ የሞላብሽ ጌታ ካንቺ ጋር ነው ... ከሴቶች መካከል የተባረከሽ ነሽ? የሚል ድምፅ የአራትንና የነብያትን እሮሮ እየሰነጠቀ ወደ እርሷ ሲያስገመግም መስማት ያልተለመደ መሆኑ ያስደነግጣል፤ ያጠራጥራል፤ ምን አይነት ሰላምታ ነው የሚል ጥያቄ ያስነሳል። ይኸውም መላእክቱን እንኳ ስንፍና ይከሳቸዋል እየተባለ፤ ፍጥረታዊ ወገን ሁሉ ከግላዊ ንፅህና ይልቅ ጤንክን የተሞላ መሆኑ የሚታወቅበት ዘመን በለነበር ነው።

መልአኩም ቢሆን ድንግል ማርያም የያዘችው ቃለ ምልልስ ትክክለኛ መሆኑን ስለሚያውቅ እርጌውን የአራት ሃሳብ አስጥሎ ወደ ወንጌል የምስራች ለማሰገባት ጥሩ ትዕግስት አሳይቷል። በዚህም የተሳካለት ሥራ ሠርቷል።

አራት በወንጌል ያተዋጠውም “... እንደቃልህ ይሁንልኝ።” በሚለው የድንግል ወርቃማ መልስ ነው ። አራትን ያሸቀነጠረች ቃል ለመባልም የታደለች ሆነች ሉቃ 1:37-38

ባጭሩ ድንግል ማርያም በአራት ህግ ያለ ነቀፋ የነበረች የወንጌልም የመጀመሪያ ተሰባኪና አማኝ ስትሆን በመጀመሪያዋ ቤተክርስቲያንም ጉልህ ስፍራ የነበራት አገልጋይ ነበረች።

በዚህም መሠረት ቤተክርስቲያን ከምሥረታዋ ጀምሮ እስከ ምፅአት ታከብራታለች።

ከብር ሲባል ተገቢና ልክኛ የእርሷነቷ መገለጫ እንደ በተጋነነዋለች ታሪክና ባልተፈፀመ የኪነጥበባዊ ፈጠራ አስተመህሮ አለመሆኑ ለሁሉም ግልፅ ነው።

ድንግል ማርያም በተአምረ ማርያም

ድንግልን ለማመስገን ፍጥረት ተፈጠረ?

“ፍጥረት ሁሉ እመቤታችንን ለማመስገን ተፈጠረ አዳምና ሔዋንም እመቤታችን ከእነርሱ ልትወለድ ተፈጠሩ።” ^{ጢ.መ.ተ. 47}

አዳምና ሔዋን የሰው ወገን ሁሉ ምንጭ የሆኑ የመጀመሪያዎቹ ሰዎች ናቸው። መጽሐፍ ቅዱስ አንደሚያስተምረን፤ የተፈጠሩት፡-

1. በምድር ያሉትን ፍጥረታት ለመግዛትና

2. እግዚአብሔርን እንዲያመስግኑ ነው። “በሰማይና በምድር ያሉት ሁሉ በእርሱና ለእርሱ ተፈጥሯል።” ^{44:16} ተብሎ ስለተጻፈ መመስገን የእግዚአብሔር ድርሻ እንጂ የድንግል ማርያም አለመሆኑን በግልፅ እንረዳለን።

“የእመቤታችን ሃሳብ እንደ አምላክ አሳብ ነው።” ^{ጢ.መ.ተ.26} እንደዚህ ስለተጻፈም ተአምረ ማርያም በሊቀ ነቢያት ኢሳይያስ አንደበት “እንግዲህ እግዚአብሔርን በግን ትመስሉታላችሁ” ኢሳ 40:8 ተብሎ የተነገረውን የሚፃረር ትምህርት ያስተምራል።

እንዲሁም “በጎ አገልግሎት ለሚያገለግላት ዋጋውን ትሰጠዋለች ሳትጠራጠሩ በፍፁም ልቦናችሁ እመኑባት እርሷ መድሃኒታችሁ ናትና”
ጥ. 34 ከሚለውም ቃል ለድንገል ግርያም የግዴባ ክብር ሰጥቷል በመሆኑም፡-

ሀ. ዋጋ ሰጭ እግዚአብሔር እንጅ እርሷ ባለመሆኗ

ለ. እርሷ መድሃኒታችሁ ናት ለተባለው “መጻፍትም በሌላ በግንኙም የለም እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለም” ሐጥ 4:12

ከሚለው ትዱስ ቃል ጋር በለማይጣጣም ኢመፅሐፍ ትዱሳዊ ነው። የተሸተጠ ወንጌልም ተብሎ ይጠራል።

ሁለት ልደት

የሰው ልጅ በሀይወቱ አንድ ጊዜ እንጅ ሁለት ጊዜ ከእናቱ ግህፅን አይወለድም ስለዚህም የተወሰነ ዕለት ይኖረዋል ግለት ነው በተለምዶ ግርያም “በሃያ ሰዎች ተንም ጌታችንን የወለደችበት ነው። በሃያዘጠኝም መድሃኒታችንን ኢየሱስ ክርስቶስን የወለደችበት ነው።” ሠ፡17

ዕሁቱ ጌታን ሁለት ጊዜ እንደተወለደ ወይም ሁለት ጌታዎች ያሉ ስለሚያስመስል አባዛኝና አስፀያፊ ትምህርት ሆኖ እናገኘዋለን። ተለምር እየተባለ በሚደነት መጽሐፍ እንዲህ ያለ አባፋሪ ቃል መገኘቱም ተለምዶ ግርያምን ከንቱ ያደርገዋል። በእርግጥም የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን የልደትን በዓል በ4 ዓመት አንድ ጊዜ ታህሳስ 28ተን ታክብራለች። የጎደም ትባቶችም ታህሳስ 29 ተንን ሁልጊዜ ልደት በግለት ልዩ ክብር ይሰጡታል። እንግዲህ ይህንን የራስ ወለድ በዓል መጽሐፋዊ ቃል ለማስመስል የተገፈ ከሆነ ዓላማው እኛን ስለማይጠቅስ ልለፈው።

ተአምር የሰማ?

“አስቀድመን እንደተናገርን የታወቀ ምክንያት ሐጢያት ደጃ ካልከለከለው በዚች ቀን ተአምሯን ሰምቶ የሚቻለው ሥጋውን ደሙን ይቀበል። ስጋውንና ደሙን መቀበል ካልተቻለው ተአምሯን ሰምቶ ወደ ቤቱ ይሂድ ስጋውን ደሙን እንደተቀበለ ይሆንለታል ይደረግልኛል በማለት ቢሰማ” ሙሉ 12

ይህ ምን ማለት ነው?

ፈውስ በስመ ማርያም

ከመጽሐፍ ውጭ በራሳቸው የፈጠራ ትምህርት የተሞሉ አንዳንድ ወገኖች የኪስ ወለድ አስተምህሮአቸውን ምንጭ ስጡን ስንላቸው ትውፊት የሚሉት መደበቲያ ጥሻ አላቸው። አሱንም ሽፋን በማድረግ ብዙ ርኩሰቶች ይፈፅማሉ።

ትውፊት፡- በግሪክ ፓራይሲስ የሚል ትርጉም ሲኖረው የቃሉ ፍቺ በትብብል የመግኒሲወርድ ሲኖረድ በሽግግር የተላለፈ በተለይም ከመምህር ለተማሪው የተላለፈ ትምህርት ማለት ነው። የትውፊት ሀሳብ ቃሉ ከመገለፁ በፊት ነበር። በወንጌል ትውፊትን ከሚጠቀሙ ከፍሉች ማቴ15 እና ማር7 ተጠቃሾች ሲሆኑ፤ እነርሱም የአይሁድን ትውፊት ይገልጣሉ። ቃሉ በቤተክርስቲያናዊያን የግሪክ ጽሑፎች ተጽፎ እንደሚገኝ ተገቢ ወይም ተቀባይነት ያለው የእውነተኛ አምልኮ ሁኔታ እንዲሁም በስህተት ውስጥ ያሉትን ጎጅ አመለካከቶችን ሊያሳይ ይችላል።

አይሁዶች በዘመናት ብዛት ብዙ ትውፊቶችን አዳብረዋል። እነዚህም

1. አለባበስ

2. ማህበራዊ ስርዓቶች ስርግ ቀብርና የመሳሰሉት ፫.19:40

3. በፋሲካ በዓልና በቤተመቅደስ መታደስ በዓል ላይ

የወይን ጠጅ የመጠጣት ባህልና ወግ የመሳሰሉት
ይገኙበታል።

ጌታችን ኢየሱስ እና ደቀመዛሙርቱ እነዚህ ነገሮች በህግ የታዘዙ አለመሆናቸውን ቢያውቁም እንኳ አልተቃወሟቸውም። ምክራብም የአይሁድ ቋሚ የአምልኮ ስፍራ ስለሆነ በየሰንበቱ በዚያ ማምለክ የተለመደ ነበር።

1. ክርስቲያናዊ ትውፊት፡-

ኢየሱስ ክርስቶስ ለደቀ መዛሙርቱ በአስተላለፈው ትምህርት የእግዚአብሔርን ቃል ስልጣን ያለው ማብራሪያ አድርጎ ተጠቅሟል። በዚህም መሠረት በአንቀጽ ብፁዓን ስብከቱ ጌታ ከህግ ጠቅሷል የራሱን ቃል ግን “እኔ ግን እላችኋለሁ” በማለት አስቀምጧል። ፳፭ 22:44 እንዲሁም ሢ፩ 6:25
ይህንንም ማድረጉ ግንኙነቱን ለመግለፅ ነው። እርሱ ኢየሱስ በመንፈስ ቅዱስና በኃይል የተቀባ መሲህ ሐዋ 10:38 ወይም ስግዑ ቃል በመሆኑ ለእግዚአብሔር ቃል በስልጣን የተሞላ ትርጉምና ማብራሪያ የመስጠት ብቸኛ ባለመሆኑ ነው። እንዲሁም የሐዋርያት መልዕክቶች ከትውፊት ይልቅ የክርስቶስን ትምህርት ያጎላሉ። ጳውሎስ እንደ ክርስቶስ ትምህርት ላይሆን እንደሰው ወግና ስርዓት ባለ በፍልስፍና በከንቱ ማታለል ፳፭ 28 እንዳይጠመዱ የቆላስይስ ሰዎችን ማስጠንቀቂያ በክርስቲያናዊው አስተምህሮ ሰው ወለድ ትዊፊት ስርጎ እንዳይገባ ለማግኘት ነው። በሌላም ስፍራ የክርስቶስን ወንጌል ይሰብክ ዘንድ እግዚአብሔር በጸጋ ቀብቶ ከእናቱ ማህፀን እንደለየው በሚገልጥበት ዕለት ልጁን በእርሱ አንፃር ሲያሳየው የአባቶችን ወግ ያለማመንታት ትቷል ገላ.14:16

የክርስቶስ ሀዋርያት ትውፊታቸውን ስልጣን እንዳለው ተቀባይነት እንዲያገኝ አደረጉ 1ኛቶሮ1:12፤2ኛተሰ2:15 2ተሰ3:6 በተጨማሪ ኤፌ4:20:21 በእነዚህ ጥቅሶች መሰረት አንባቢዎች /የመልዕክቶች/ ክርስቶስን በሰጋ አይተው ሳይሆን በሐዋሪያት ምስክርነት እንደተቀበሉ እናያለን። የክርስቶስ ሐዋርያት ከመጀመሪያው ጀምሮ ከእርሱ ጋር ስለነበሩ ምስክርነታቸውን እንዲቀጥሉ አዘዛቸው። በተጨማሪም ወደ እውነት የሚመራቸውን የመንፈስ ቅዱስን ተስፋ ሰጣቸው። ዮሐ15:26-27 ዮሐ 16:13 ይህ በዓይን ምስክርነትና በመንፈስ ቅዱስ ሃይል የሆነ ምስክርነት በአንድነት እውነተኛና ዋጋ ያለው ሙሉ ትውፊትን ለአዲስ ኪዳን ይሰጣል። ስለዚህም በ1ጢሞ5:18 እና በ2ኢዮ 3:16 ሐዋሪያው ትውፊቶችን በቅዱሳት መጻህፍት አስቀምጧቸዋል። የእግዚአብሔር መንፈስ እንዳለባቸው ይገልጻል።

ሐዋርያት ያስተላለፉልን ትውፊቶች በሙሉ ምሳሌ የሚሆኑና ዋጋ ያለቸው ናቸው። ለምሳሌ ቅዱስ ጳውሎስ በገንዘብ በወንድሞቹ ላይ ሸክም እንዳይሆን እራሱ በእጆቹ አየሰራ ይደክም ነበር። ሐዋ18:3 30:34 ፤1ቆር9:15 1ተሰ2:9 እንዲሁም የተሰሉንቄ ክርስቲያኖችን ያለስርዓት ከሚሔድ ወንድም እንዲለዩ ያዝዛል። 2ተሰ3:6-11 ይህም እጅግ ጥሩ በመሆኑ እግዚአብሔርን ያለ ነውር በንፅህና ለማምለክ ይጠቅማል። በዚህም ከጌታና ከሐዋርያት በቃል የተላለፉት ትውፊቶች እንዲሁ የቀሩ ወይም የሚቀሩ ሳይሆን በጥንቃቄ ለክርስቲያኖች ጥቅም ከጓለኛው ዘመን ተፅፈዋል። ዮሐ 20:30-31 ራዕ22:18

2.ኢ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ ትውፊት:- ትውፊት የሚለው ቃል በብሉይ ኪዳን አይገኝም። ነገር ግን በሁለቱ ኪዳኖች መካከል ብሉይ ኪዳንን ለማብራራት ሲባል በአይሁድ ረበናት (መምህራን) ያለጥንቃቄ ተጨምረዋል። ትውፊት ከመምህሩ ለተማሪ ይሸጋገር ነበር። በጌታም ጊዜ በቅዱሳት መፅሀፍት እኩል ቦታ ነበረው።

ጳውሎስ ሳውል በነበረበት ጊዜ፤ ፈሪሳዊ እንደመሆኑ መጠን ወደ ክርስትና ሀይወት ከመምጣቱ በፊት ያይሁድን ወግ በመጠበቅ ይቀና ነበር።

“የሰዎችን ስርአት” እንደ ሀይማኖት ትምህርት አድርጎ በመውሰድ ማቴ 15:91 የክርስቲያኖች አሳዳጅ ሆነ። የአይሁድን ወግ ስንመለከት ለምሳሌ እጃቸውን እስከ ክርናቸው ሳይታጠቡ ምግብ አይበሉም ነበር። ይህንንም የሚያደርጉት ለንፅህና ብለው ሳይሆን የቀደሙትን አባቶች “ወግ” ለመጠበቅ ነበር ጌታም በደቀመዛሙርቱ ላይ “በሰው ትዕዛዝ” እንዳይፈርዱባቸው ተናገረ። ማቴ 15:1 እና 2:7-11 ማር7:4-8 ኢሳ 29:15

ኢየሱስም ሆነ ተከታታይ ቅዱሳን ደቀመዛሙርቱ የአይሁድን የቃል ወሳኝ ነቀ-ሰብእ ትምህርት ለወንጌል ድጋፍ አልተጠቀሙበትም በአንፃሩም የእግዚአብሔርን ቃል አፀኑ። ማቴ 4:4-10 ሮሜ 15:4 2ጢሞ 3:15-17 3. ብሔራዊ ትውፊት፡-

የአንድ ህዝብ የተዋረድ ውርርስ ትምህርት ብቻ ብሔራዊ ትውፊት ይባላል። ኢትዮጵያዊያን ሚር መታጠቅ፤ የፋሲካን የበግ ሞራ መቃኑን መሸፈን፤ ቤት ልጅን መግረዝ እና የመሳሰሉትን ብሔራዊ ትውፊት በዘመናት አዳብረዋል። ዛሬ ማ ኢ-መጽሐፍ ቅዱሳዊ የሆኑ እነዚህ ትብብሎች በክርስትና ወግ ስም ማሳሳት ጀምረዋል። “ከዚህ በኋላ ቅዱስ ሊጥሮስ የተቆረጡ እኒህን እጆች ይዞ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላክን በወለደች በድንጋሌ ስጋ በድንጋሌ ነፍስ በጸናች በክብርት እመቤታችን ስም እንደቀድሞው ተመለስ አለው ያን ጊዜም ዳነ” ተላም 4:11 ተብሎ በተለምዶ ማርያም የተባፈው አንዱ የብሔራዊ ትውፊት ገፅታ ነው። በእርግጥ ሐዋርያው ሊጥሮስ መዳንና መፈወስ ከስመ ኢየሱስ ተቀጥላ የማርያምም አስፈላጊ ቢሆን ኖሮ በራሱ አንደበት “መዳን በሌላ በማንም የለም” ሉቃ 4:12 ቢል ያስተማረው ትምህርት ከንቱ መሆኑ ነበር።

እንግዲህ ከላይ እንዳየነው የተገፈው ክርስቲያናዊ ቢሆን ኖሮ ቀላል ርዕስ ባለመሆኑ በመጽሐፍ ቅዱሳችን በእንዲ መስመር እንኳ ይገለፅ ነበር። ይህን ስንል መጽሐፍ ቅዱስ ከመጻፉ በፊት የመሞቷን እውነታ በማጤን ነው።

የጥምቀት ትምህርት

“እንግዲህ ሂዱና አህዛብን ሁሉ በአብ በወልድና በመንፈስቅዱስ ስም እያጠመቃችኋቸው ያዘዝኳቸውን ሁሉ እንዲጠብቁ እያስተማራችኋቸው ደቀ መዛሙርት አድርጓቸው።” ^{ጥ+28:19-20} በዚህ ታላት ተልእኮ ላይ እንደታዘዝነውም ሆነ በሌሎች መልእክቶቹ ላይ እንደተሰበከነው የክርስትና ዓላማ የአለም መድሃኒት የሆነውን የእግዚአብሔር ልጅ ለአህዛብ ሁሉ ማሳወቅ፤ በጨለማውም ብርሃንና ፈውስ ለመሆን ነው እንጅ ታሪክ ለመስለት አይደለም። ይሁን እንጅ የኢየሱስ ሰው መሆን እግዚአብሔር በራሱ ጊዜ የፈፀመው የምህረት ሥራው ስለሆነ ታሪካዊ መሆኑ እሙን ነው። በተለምረ ማርያም “ሰውን ሁሉ ባጠመቁ ጊዜ አምላክን በወለደች በድንጋሌ ስጋ በድንጋሌ ነፍስ የፀናች የክብርት እመቤታችንን ነገር በማስተማር አይደለምን?” ^{ተአፍር 6:27} ስለተባለ ሃሳቡም የተገለፀው የጥምቀት ማዕከላዊ ዓላማ ድንግል ማርያም ናት ለማለት ታስቦ ከሆነ ጌታ ካስተማረው ትምህርተ ክርስትና ውጭ በመሆኑ የተሸቀጠ ያደርገዋልና ልንቀበለው አይገባም።

ስግደት

ይህ ርዕስ ብዙ የተባለበት እንደሆነ ግልፅ ነው። የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ለርዕሱ ከመጠንቀቋ የተነሳ 3ክፍል እንዳለው ታስተምራለች ይኸውም አክብሮ፤ አምልኮና ፀጋ ነው በማለትም ታብራራለች። እንደሙሴ ሀግ ከሆነ ግን ስግደት ለእግዚአብሔር ብቻ የሚሠጥ ነው። ዘፀ20:4-6

የፀጋ ባለቤት ራሱ እግዚአብሔር በመሆኑና ስግደትም ክብር ለሚገባው ብቻ ክብርን የምንሰጥበት የአምልኮ መግለጫ በመሆኑ እኛ የእግዚአብሔር ልጆች በአጽንኖ (ራስን ማዘንበል) ኢሳ46:2 በአስተብርኮ (በጉልበት በመንበርከክ) 2^ኛኤና 6:13 ወይም በስግደት(በግንባር በመደፋት)-ዳን 2:46 ይህ ለባለስልጣን ይህ ለገድቃን ይህ የእግዚአብሔር ሳንል ስግደትን ለእግዚአብሔር ብቻ እንሰጣለን። ምክንያቱም መርዶክዮስ ለሐማ አልሰገደም አስቴ3:24 ኢጥሮስና የእግዚአብሔር መልአክ የተደረገላቸውን ስግደት አልተቀበሉትም ሐዋ10:26 ራዕ22:8-9 ክርስቶስ ግን አምላክ በመሆኑ የሰዎችን ስግደት ተቀበለላቸው። ማቴ28:9

በመፅሐፍ ቅዱስ ውስጥ በአንዳንድ ቦታ ለሰዎችና ለመላእክት ስግደት እንደተደረገ ብናገኝም ከድንጋጤና ከፍርሃት የተፈፀመ እንጅ የመጽሐፍተ አምላካዊያት ትዕዛዝም ሆነ አምልኮት እንዳልሆነ ልናውቅ ይገባል። ኢያ5:14 ዳን2:46 ፤2^ኛነገሰ4:37 ፤ሐዋ16:29 ትክክለኛው የእግዚአብሔር ሃሳብ ይህ ሆኖ ሳለ ተአምረ ማርያም “የሐኝስ ወንጌላዊ ክሏ ቡራኬ ተቀበለ ሰገደላትም” ተአምር 7:8 ማለቱ ስም ማጥፋት መሆኑን ልንረዳ ይገባናል።

ቀን ከቀን አይበልጥም

በዓለ ወርና መባቻ ወይም ሰንበት ማክበር ሊመጣ ያለው ክርስቶስ ጥላ የነበሩ እንጅ አካሉ ክርስቶስ በመሆኑ ሰው ሁሉ ያለአምላክ ፈቃድ አየገባ ይህ ቀን ከዚህ ቀን ይበልጣል የሚል ትምህርት እንዲያስተምር መብት የለውም። ቆላ 2:16-18 እንዲህ ያለ ትምህርት የሚያራምዱ ከክርስቶስ መንግስት እድል ፋንታ የላቸውም። ቆላ 2:19

ደካማ አንድ ቀን ከሌላ እንዲሻል ያስባል።ሮሜ14:2-5 እኛም ደካማውን ባንንቀውም የሚያንፅ ልምድ እንደሌለው ሳንገልጽ አናልፍም።

“እንግዲህ በዚች ቀን ሥጋዬን ደሜን የተቀበለውን በክብር እንቀበለዋለን ይኸውም ሥጋሽ ወደ ሰማይ ያረገበት ቀን ነው።” ^{ተላም 7:25} ተብሎ መስፈሩ የታላት ብሽታ ፅሁፍና ሃሳብ እንደሆነ ያረጋግጥልናል። የኢየሱስ ስጋ አዳኝነት በቀን ምርጫ ሳይሆን በዕለታዊ የልብ ለውጥ ነው።

እናቱ በጌትነቱ ዙፋን

ከአባቶቻችን ሐዋርያት በተቀበልነው መሠረት ኢየሱስ ራሱ በዘመናት ሁሉ ብፁዕና ብቻውን የሆነ ገዢ የነገሥታት ንጉስና የጌቶች ጌታ በመሆኑ እሱ ብቻ ሞት አያሸንፈውም ግንም ሊቀርበው በማይችል ብርሃን ተከብሮ ይኖራል 1ጢሞ 6:14-16 እንደ ሰው እንኳ ይህን የጌትነቱን ዙፋን አላየም ሊያይም ከቶ አይቻለውም ብለን እናምናለን እንሰብካለን። ስለዚህም አርቶዶክሳዊት እምነታችን በጌትነቱ ዙፋን ላይ የተቀመጠ በእግዚአብሔር እትፍ ያለው ኢየሱስ ብቻ እንጂ ከፍጥረት ግንም እንዳልተቀመጠ የምትገልፅ ናት።

የሐንስ ወንጌላዊ ስለ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅነት ሲገልፅ እንዲህ የሚሉ አባባሎችን ተጠቅሟል።

1. የእግዚአብሔር አንድያ ልጅ ዮሐ 3:16
2. በአባቱ እትፍ ያለው ዮሐ 1:18
3. በዙፋኑ ላይ የተቀመጠው ራዕ7:10
4. አልፋና ኦሚጋ ራዕ22:13
5. የጌቶቹ ጌታ የነገሥታት ንጉስ ራዕ17:14
6. ሙሽራ ራዕ 19:7
7. ለዘላለም እስከዘላለም ይነግሳል ራዕ11:15
8. የሁሉ ፈጣሪ ራዕ 4:11

9. በሰባቱ የወርት መቅረቦች መካከል የሚሄደው 6:2:1

10. እውነተኛ አምላክ 1ዮሐ 5:20

11. የዘላለም ሕይወት 1ዮሐ 1:2 እንዲሁም ቅዱስ ጳውሎስ

“አምላክ ሆይ ዙፋንህ ከዘላለም ነው” የሚለውን መዝ 44:6 ትንቢታዊ ቃል ኢየሱስን ለማለት የታሰበ ነው ብሎ ትርጓሜ ይሰጣል ዕብ 1:8 እንዲሁም ኢየሱስ ሁሉን ወራሽ የሆነ በእግዚአብሔርነት ግርማ የተቀመጠ የእግዚአብሔር አብ የክብሩ መንጸባረትና የባህርዩ ምላሌ ነው። ዕብ1:1-4

መጽሐፍ ቅዱስ ይህን ያህል ሲያስተምረን ተአምረ ግርያም “ጌታችን እጅን ይዞ በፍቅር ተቀበላት። እናቱ ሆይ መጣሽን እያለ በጌትነቱ ዙፋን ላይ አውጥቶ በቀኙ አስቀመጣት” ^{ተአምረ 12:16} ተብሎ ስለተገፈ ክርስቲያናዊ ያልሆነ ትምህርት የሚያስተላልፍ መሆኑን ያረጋግጥልናል።

ሰው በላተኛው ዳኝ

የኢትዮጵያ ለርቶዶክስ ቤተክርስቲያን አማኝ ሆኖ በላኢሰብን የማያውቅ የለም። መበለቶችን ድንግል ግርያምን የበላኢሰብእ እመቤት እያሉ መጥራት ልማድ አድርገውታል። ታሪኩን በእግዚአብሔር ቃል ስንመዝነው ማኔ-ቴቄል-ፋሪስ ያሰኘ የውሸት ሰገነት መሆኑን ያስገነዝበናል።

“ወዳጆቻዎ የምትሆኑ ደስ ይበላቸሁ ይህንን ድንቅ ኪዳን ቸርነትንና በጎነትን ሁሉ የያዘ ጌታ በሰማይና በምድር ያለ ሁሉ ስጧን በመጥራት ይድን ዘንድ የሰጣትንም ድንቅ የሆነን መሐላ ታዩ ዘንድ ኑ” ^{ተአምረ 12:46} ካለ በኋላ “በጎ ሥራ ሳይሰሩ ህግጋቱን ሳይጠብቁ ሙዳን የእርሱ ፍርድ ምን ይረቅ” ^{ተአምረ 12:47} በማለት ቅዱስ ጳውሎስ በጸጋ እንጅ በህግ ያልሆነ ሙዳን ተገልጿል እያለ ያብራራውን የሙዳን ትምህርት በማፍረስ ለድንግል ግርያም ያለአግባብ ለጥፎ እንመለከታለን።

ይህ ገፅ ምንባብ የመጽሐፍ ቅዱስ አዋልድ መሆኑ ቀርቶ ፀረ ክርስቶስ የሆነ አቋም አለው።

ወደ መጽሐፍ ቅዱስ አቋምና ሃሳብ ስንገባ ገንባብ የህግን ሥራ በመስራት ስጋ ለባሽ ሁሉ በእርሱ ፊት ስለማይፀድቅ ነው። “ኃጢያት በህግ ይታወቃልና”። ^{ሮጌ 3:20} ተብሎ ስለተገፈ በህግ እጸድቃለሁ ብሎ ግሰብ የህልም ዳቦ መግመጥ መሆኑን በማያሻማና የአንድምታ ትርጓሜ በማያስፈልገው ግልጥ ቃል ገለጠው። እንግዲያውስ ጽድቅ በማን ነው ሲባል ለሚነሳው ጥያቄ “አሁን ግን በህግና በነቢያት የተመሠከረለት የእግዚአብሔር ጽድቅ ያለ ህግ ተገልጿል። እርሱም ለሚያምኑ ሁሉ የሆነ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን የሚገኘው የእግዚአብሔር ጽድቅ ነው”። ^{ኮጌ 3:21-22} ሲል ቅዱስ ጳውሎስ መለሰ።

ወገኖቹ ሆይ እንግዲህ ተአምረ ማርያምን ያልሰማ ቢኖር በኛ ስልጣን አስረናል ገዝተናል እያሉ የሚያስፈራሩን አባ ገብርኤልና አባ ሚካኤል ነን በማለት እራሳቸውን ያስተዋወቁ መነኮሳት ከቅዱስ ጳውሎስና ከሐዋርያት የተለየ ትምህርት አስተማሪዎች መሆናቸውን እንወቅ።

በዚሁ በበላኤስብእ የታሪክ ምዕራፍ ላይ “ይህም ስም ሲጠራ የፍጡራን መደንገፅ ይቅርና የሁሉ ስልጣን በእጁ የተያዘ ልጅዋ መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጥኡን በፊቱ አቁሞ የበቀሉን ፍርድ በገለፀ ጊዜ በኃጢአን ላይ በቃል ኪዳን ቀለም የተገፈ የድንግልን ስም ሲጠራ ሰምቶ ያደባባዩን ፍርድ ትቶ በቸርነቱ በኃጥአን መፍረድ ይተዋል”።

^{ጥ12:51} እንዲህ በመገለጡ የእግዚአብሔርን ትክክለኛ ዳኝነት ያንድፋል። ድንግል ማርያም የሞተችው በ63 ዓመቷ ማለትም ከ48 ዓ.ም በፊት መሆኑ ይታወቃል / በቤተክርስቲያን ታሪክ / ብዙዎች የመጽሐፍ ቅዱስ የአዲስ ኪዳን መጻህፍት ግን የተፃፉት ከ50 ዓ.ም በኋላ በመሆኑ ስለዚህ አስተምህሮ አንዳች ነገር ባለመግለፃቸው የተአምረ ማርያምን የሃሰት ትምህርት ቁልጭ አድርጎ ያሳየናል።

ከፍ ብሎ የተጠቀሰው የተለምዶ ማርያም ክፍል ትክክለኛ ቢሆን ኖሮ ትምህርቱ ታላቅና ቦታ ያለው ትምህርት መሆኑ ባልተጠረጠረ ነበር። የትዱስ መጽሐፍ አላማውም ትክክለኛ ደህንነትና ፍርድ በመሆኑ ዓብይ ርዕስ ለመሆን በበቃም ነበር። ሌላው ቢቀር 15 ዓመት ሙሉ በአደራ ቤቱ ወሰዳት የተባለው ወንጌላዊ ጽሑፍን ፍንጭ በሰጠን ነበር። እርሱ ግን ስለተራራዎች የእስራኤል ልጆች መታተም (መመረጥ) ሲፅፍ “እነሆም በጉ/ኢየሱስ/ በጽዮን ተራራ ቆሞ ነበር ከእርሱም ጋር ስሙና የአባቱ ስም በግምባራቸው የተጻፈላቸው መቶ አርባ አራት ሺህ ነበሩ” ^{ሐ 14:1} በማለት አስፈረገን እንጅ የማርያምን ስም አላስገባም።

በደሟ ? በተለምዶ ማርያም “... ከንጉስ ልጅ ጎን በፈሰሰ ደሟ እኛን ንፁሐን አድርጋ እንደሰሟ ትርጓሜ ወደ ልጅ ባሮች አባቶቻችን ፍፁምነት መርታ ታድርሰን” ^{ተሰ 12:54} ተብሎ መፃፉ የሚያሳፍርና የሚያስነውር ነው። በእርግጥ መድሃኒቶችን ከድንግል ማጭም ፍፁም ሰው ሆኖ ተወልዷል። ሰው ሆነ ስንልም ስግዳ ቃል ሆነችትብእትን ገንዘቡ አደረገ ማለታችን እንጅ የማርያም ስብእና የእርሱ ስብእና ነው ብሎ ማሳብ ከመጠን ያለፈ ኑፋቱ ነው። ተራተትን ሲባል አምላክን ጥገኛ በለሚያደርግ ከዚህ አይነቱ የክህደት ትምህርት ብንጠነቀቅ መልካም ነው። “ምን አልባት እንዳንወሰድ ለእርሱ አብልጠን ልንጠነቀቅ ይግባናል” ^{ሐ 21} ተብሎ ተፅፏል።

እግዚአብሔር በልዩ ደም ዓለምን እንዳዳነ እንጅ ድንግል ማርያም በልጅ ደም እንዳዳነች አናምንም። ይህም የሆነበት ምክንያት የመዳን ባለቤት እራሱ እግዚአብሔር ስለሆነች ከእርሱ በቀር ለማንም የሚቻል ባለመሆኑ ነው። “እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ማስ ተሰርዶ አድርጎ አቆመው ... እራሱም ጻድቅ እንዲሆን በኢየሱስም የሚያምነውን እንዲያፀድቅ አሁን በዚህ ዘመን ጽድቁን ያሳይ ዘንድ ነው።”

“ይልቁንስ እንግዲህ አሁን በደሙ ከጸደቅን በእርሱ ከቁጣው እንድናለን ... ነገር ግን አሁን መታረቁን ባገኘንበት በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ በኩል በእግዚአብሔር ደግሞ እንመካለን።” ሮጌ 5:9-11

“በገዛ ደሙ የዋጃትን የእግዚአብሔርን ቤተክርስቲያን. . . ” ሐዋ 20:28
እና የመሳሰሉት ኃይለ ቃሎች በመፅሐፍ ቅዱስ መስፈራቸው የደህንነት ባለቤት እግዚአብሔር መሆኑን ለማጉላት ነው።

በያዝነው ምዕራፍ ላይ “እመቤታችንን የዓለም ሁሉ መድሃኒት አድርጎ እንደፈጠራት ልብ አድርጋቸው እንሆ እወቁ” +ላዎር12:62፤12:56
የተፃፈው ቃለ ተአምር እውነት ቢሆን ኖሮ ክርስቶስ መድሃኒት ወደ ዓለም ሊመጣ ባልተገባው ነበር ። በኢሳይያስ ትንቢት እንደተገለፀው እግዚአብሔር ከምድር ትክክለኛ ፍርድና ሰው በማጣቱ ምክንያት የገዛ ክንዱ መድሃኒት እንዳዘጋጀ የተረጋገጠና የታመነ ነው ። ቃሉም እንደሚከተለው ሰፍሯል። “እግዚአብሔርም አየ ፍርድም ስለሌለ ተከፋ ሰውም እንደሌለ አየ ወደ እርሱ የሚማልድ እንደሌለ ተረዳ፤ ተደነቀም ስለዚህም የገዛ ክንዱ መድሃኒት አመጣለት ጽድቁም አገዘው። ጽድቅንም እንደ ጥፋር ለበሰ በራሱም ላይ የማዳንን ራስ ቁር አደረገ” ሌላ 59:16-17
ስለሆነም የተአምረ ማርያም ፀሐፊ ሃሳብ የተጋጩው ከዓበይት የእግዚአብሔር ነቢያት ክእንደኛውና ከተጠቃሹ ኢሳይያስ ጋር ነው። ከክርስቶስ ሌላ መድሃኒት አስቀድሞ የተዘጋጀ ቢሆን ኖሮ ነቢዩን ሃሰተኛ ባልነው ነበር። በሌላም መጽሐፍ ቢሆን የዓለም መድሃኒት (መድሃኔዓለም) የተባለ ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ ነው። “እነርሱም በእውነት ክርስቶስ የዓለም መድሃኒት እንደሆነ እናውቃለን ይሏት ነበር” ዮሐ4:42

ወደ ቅድመ ነገራችን ስንመለስ የበላኤሰብእ ታሪክ እውነታ የሌለው መሆኑ ሳይበቃው ሽፍትነትንና አመፃን ብቻ የሚያስተምር ወግ መሆኑ በብዙ ነገር ይረጋገጣል። ለዚህም በላኤሰብእ ለመፃን የበቃበትን ጥርጉ ውሃ የተቀበለ ሰው በሥጋ ደዌ መታመሙ ከመበላት አተረፈው እንጅ ከበላተኛው ልብ በመነጪ ርህራሄ አልቀረም። ተአምር 12:93 እንደ መጽሐፉም ከሆነ ድውዩ ስለእግዚአብሔር ብለህ እጠጣኝ ቢለው በላኤሰብእ አሻፋሪኝ ብሎ

ሀ. የመላእክትንና ሰማዕታትን ስም ማቃለሉና

ለ. እግዚአብሔርን ማንኳሰሱ አንሶት የድንግል ማርያም ስም ሲጠራ የተከደነው የልቡ ግድግዳ እንደተናደ ተደርጎ በድፍረት መገለጡ ተአምረ ማርያምን ትዝብት ላይ ጥሎታል። እንዲሁም “ደግ እንደሆነች በልመናዋም ከሲኦል የምታድን እንደሆነች እኔም ከሀፃንነቴ ጀምራ ሰምቼ ነበር አለው።” ብሎ እንደመለሰ መቀመጡ

1. እግዚአብሔርን

2. መላእክትን

3. ጸድቃንና

4. ሰማዕታትን ከደግነት ውጭ አድርጎ ስለሚቆጥር አሊያም የደግነት ምንጭ ድንግል ማርያም እንደሆነች ስለሚያሳስብ ኑፋቄ ነው።

አንድ ታሪክ ትዝ አለኝ በቅርብ ጊዜ ውስጥ ማለትም ይህንን መጽሐፍ በማዘጋጅበት ጊዜ በአካባቢዬ ታዋቂ ቄስ አገኘሁና ስለሐይማኖት ጨዋታ አነሳን ብዙ እንደሚያውቁና በጣም የተካኑ እንደሆኑ ራሳቸውን አስተዋወቁኝ። ጨምረውም ያለርሳቸው ቆራቢና ፀዳቂ የለም ሲሉ የራሳቸውን ብፅዕና ሰበኩኝ እኔም ጆሮዬን ጣል አድርጌ ከሰማኋቸው በኋላ ጥያቄ እንዳለኝ አስታወቅኋቸው ። እርሳቸውም ከአገራው እዛውንት ጋር ስላሉ የተዋረድኩ እንደሆን በማለት ፊታቸውን አከሰሱብኝ።

ለጊዜው ደስ እንዳላላቸው የተረዳሁ ቢሆንም አይኔን አፍጥጫ ጠየቅኳቸው። “ከግርያምና ከመድሃኒዓለም ግን ይበልጣል?” ስለ ጥያቄውም ስለቀለላቸው ፊታቸው ፈታ አለና በምርቃት አከናኦቶ “ልጄ እግዚአብሔር ይባርክህ አሁን በዚህ ዘመን እንዳንተ ያለ ተመራጭ መገኘት! ልዑል እግዚአብሔር ከፍተኛ ያድርግህ ከጓደኞቻህ በላይ ያውልህ” ምረቃውን ሲጨርሱ ወደ ጥያቄው መልስ አመሩ።

“አየህ ልጄ መድሃኒዓለምን የወለደች ቢዛዊተ ኩሉ ታዲያ እርሷ እንጅ እርሱ እንኳን ሊበልጥ ለውድድርም መግባት የለበትም አሉኝ” ይህንን የጓዳ ክርስትና ሲሰብኩ አገሬው አንገቱን በግራሞት ነቀነቀ እንግዲህ እነዚህ የመሩት ህዝብ ጉዞው ወዴት ይሆን? ይህ አይነቱ መሪ ወንጌልን የሚያነጥር ተረትን የሚቀበል ጭንቀት ስላለው ወንጌል ሲለበክ ሞት ሞት ይሸተዋል ተረት ያስቀዋል። እናም ንፁሁን የእግዚአብሔር ፍርድ በትምህርቱ ግዛባት ይጀምራል። ለነፍሳት ከብደት መለኪያ የጥጥና የግር ሚዛን አለ-እያለ ይለፍፋል ሚዛኑም ሲያዘነብል የድንግል ጥላ ከብደቱን ይገለብጣል በማለት የእግዚአብሔርን ዙፋን ሊያታልል ይጀምራል። ተአምር 12:119 የጨነቀው እርጉዝ ያገባል እንዲሉ።

አሳቺ መንፈስ

ድንግል ግርያም በብፅዕና በድንግልና በትድስና የታወቀች በክርስትና ምስረታ ጊዜ የነበረች ምርጥ ክርስቲያን ከመሆኗም ሌላ የኢየሱስ እናት በመሆን ከዓለም ሁሉ አንስት የታደለች ባለፀጋ መሆኗ በፊት ተገልጿል። ይሁን እንጅ አንዳንድ ሰባኪዎች በእንወዳታለን ስም የለጣጠፉባት ሁሉ ከእርሷ ግብርና ባህርይ ጋር የሚስማማ ስለአልሆነ ከአሁን በኋላም ሆነ ከዚህ በፊት የተፃፈው ሁሉ እኛ የምናከብራትንና በክርስቶስ እህታችን የሆነችውን እውነተኛዋን የጌታችን እናት አይመለከትም።

ይልቁንም በእርሷ ስም ዓለምን የምታስተዋን የአጋንንት መንፈስ እንጂ ለዚህ አባባሌ ራሱ ተአምረ ማርያም ሳይጠነቀቅ የዘባጠረው ኢ-ክርስቲያናዊ ታሪኩ መንሻዬና ምስክራ ነው።

“ከዚህም በኋላ በቀኝዋ ያለውን መልእክ በእጁ ያለውን የመስቀል በትር ይሰጣት ዘንድ አመለከተችው ያንም የመስቀል በትር በሰጣት ጊዜ ግመሎች የሚጭነውን ጎድኑን ወጋችው . . . ከጎኑም ደም ሲፈስስ አቶ ሳይንቀሳቀሱ ሙቶ አገኙት” ተአምር 15:26 እና 29 ተብሎ የሌባ ገዳይ እንደሆነች የተገለፀችው ማርያም የጌታችንን እናት ባህርይ አይወክልም። እንዲያውም ይህ ቃል የአምላካችን የመድሃኒታችንን የኢየሱስን እናት ስም ለማጥፋት ሆነ ተብሎ የተሸረበ አጋንንታዊ ትምህርት ነው።

በእርግጥ ሌብነት በክርስትና ትምህርት አስፀያፊ የሃጢአት ሥራ ቢሆንም አትግደልን ወደ ጎን በመተው በማይከሰት በትር መውጋት የዛር ባህርይ ከመሆኑ አልፎ የትዱሳን ገንዘብ አይደለም።

ይህ አይነቱ የዛር ትምህርት አባ ዮሐንስ በሚባል ሊቀ ጳጳስ በንጉስ ዘርዳዖስቆብ ዘመን ወደ ኢትዮጵያ መምጣቱ በመጽሐፉ በመገለጡ እኛ ሐዋርያትን እንድናስብና በመልካሙ የሰንዴ እርሻ ላይ እንክርዳድ የዘራውን ጠላት እንድናውቅ ረድቶናል።

ሌላው ቀርቶ “ከሃጢአት በቀር ስጋዎን ለተዋሃደ ለወልድም ምስጋና ይገባል” ተአምር 16:80 የሚል መፅሐፍ ታትፎ ዋነተ አብሶን መቃወም ለመምህራን ተብዬዎች “ትለብሰው የላት ትኮናነበው አማራትን” ያስጠቅስባቸዋል።

አንባቢ ሆይ አስተውል!

“ነገር ግን በዚያ በሚመኩበት እንደ እኛ ሆነው ሊገኙ ምክንያትን ከሚፈልጉቱ ምክንያትን እቆርጥ ዘንድ አሁን የማደርገውን ከዚህ ወዲህ ደግሞ አደርጋለሁ።

እንደ እነዚህ ያሉ ሰዎች የክርስቶስን ሐዋርያት እንዲመስሉ ራሳቸውን እየለወጡ ውሸተኞች ሐዋርያትና ተንኮለኞች ውሸተኞች ናቸውና። ይህም ድንቅ አይደለም፤ ሰይጣን ራሱ የብርሃንን መልአክ እንዲመስል ራሱን ይለውጣልና። እንግዲህ አገልጋዮች ደግሞ የፅድቅን አገልጋዮች እንዲመስሉ ራሳቸውን ቢለውጡ ታላቅ ነገር አይደለም ፍፃሜአቸው እንደሰራቸው ይሆናል።” 2ቱሮ11:12-15

የመሐመድ ሚስት

በግብፅ አገር በደብረ ምጥማት ይደረግ ነበር ተብሎ በ18ኛውና በ19ኛው ተአምር የተገለፀው ከግንቦት 21 እስከ 25 የሚዘልቀው የመገለጥ ፕሮግራም እግዚአብሔር የሚፀየፈው የመናፍስት ጥሪ ትምህርት አለበት።

ለምሳሌ “... ያን ጊዜ ያንን ርኩስ ሐሰተኛ መምህር መሐመድን በሴት ግመል እንደተቀመጠ አመጣቸው። ባንገቱ ላይም በዝንጀሮ አምሳል ሰይጣን ተቀምጦበት ነበር። በአንገቱ ላይ የእሳት ዛንጅር ነበር። ለመፃት የታዘዙ መላእክትም በእሳት ይመቱት ነበር። እሱም ራሱ የቆሰለ ነው። ፀጉርም አልነበረውም ፊቱም እንደ ግብር አባቱ እንደ ዲያቢሎስ ጥቁር ነው ። አባለዘኑም በገመድ ታሰሮ ነበር ። ገመዱም በግመል አንገት የታሰረ ነው። ይህችውም ሚስቱ ናት ። ሴት ግመል እየሳበችው መጣ” ተአምር

19:8-18 ። መቼም ነቢዩ መሐመድ ያስተማረው ትምህርት በዮሐንስ መልእክት እንደተገለፀው ክርስቶስ በሰጋ እንደመጣ የማይታመን አጋንንታዊ ትምህርት መሆኑ እርግጥ ነው። ይሁን እንጅ መሐመድ 11 ሚስቶች ያገባ ለመሆኑ ብቻ ታሪክ በመዘገቡ ተአምር ልብወለድ ውሸት መሆኑን ያንላልናል።

እስጢፋኖስ

እስጢፋኖስ ከትምህርታችን ውጭ ሆኗል በማለት በተከታዮቹና በእርሱ ላይ በንጉሱ ትዕዛዝ የተፈፀመው ጅምላ ጭፍጨፋ የድንግል ማርያምን ስም ተንተርሶ የተፈፀመ ስለሆነ የክርስቲናን ለዛ የሚያጠፋ ክፉ የመርዝ ሥር ነው። “ንጉሡም እፍንጫቸውንም ምላሳቸውንም ቁረጧቸው ብሎ አዘዘ” ተለጽፎ 24:36 የሚል ቃል ተፅፎ መገኘቱ እንዲሁም አንገት አንገታቸውን ቁረጧቸው አባለ ዘራቸውንም ስለቧቸው ብሎ አዘዘ ሲባል መገለጡ በንጉሡ ዘርዳያዕቆብ ትዕዛዝ የተፃፈው ተአምረ ማርያም ሞትን የሚያውጅና የሚያስፋፋ መሆኑ ተጋልጧል።

በበረሃ የሚኖረው

አሁን ደግሞ ስለቆዝሞስና ዮሐንስ በሚል ርዕስ የተፃፈውን 39^ኛ ተአምር እንመልከት ምዕራፉ እንደሚያትተው ከሆነ በአባ እንጦንስ ገዳም /ደብረ ቁስቋም/ በሺህ ሠላሳ ስምንት ዘመን መነኮላት ተሰብስበው የሐዋርያትን (ሐምሌ 5) በዓል ሲያከብሩ ከጢብ የሚባል እስላም ወርቅ ለመለመን መጣ የፈለገውን ባጣ ጊዜ ስድስት ግመሎችንና አምስት የወተት ላሞችን ዘርፎ ወስደባቸው።

የዚህ መጽሐፍ ፀሐፊ ተብሎ የተጠቀሰው ይሁን አይሁን ባይታወቅም አባ ገብርኤል የሚባል የገዳሚ አበምኔት ጉዳዩን ለቆዝሞስ እንዲህ ብሎ ነገረው “አምላክን የወለደች በድንጋሌ ሥጋ በድንጋሌ ነፍስ የፀናች ከብርቱ እመቤታችን በቦታዋ ካለችና ታምራት ካላሳየችኝ ሞት ይሻለኛል። ነገር ግን በዚህ ሌሊትም እንተጋና ቸርነቱ ባነሰና ልቡናው በፀና በዚህ ከሃዲ ተአምራቷን ትገልፅበት ዘንድ እርሷን እንማልድ አላቸው” ተለጽፎ 39:18-19 ዓመተ ምህረት ተብሎ በታወጀበት ዘመን ከኦሪት በከፋ የብቀላ ህግ ተሞልቶ ስለሰው መጥፋት መፀለይ ኢ-ክርስቲያናዊ ምግባር ነው።

ንጽህትና ጥንታዊት የሆነች ክብርት የክርስቲና እምነታችን ይህንን አስተምህሮ እንደሚከተለው ስትቃወም ኖራለች ትናራለችም።

“የሚያሳድዷችሁን መርቁ፤ መርቁ እንጅ አትርገሙ። ደስ ከሚላቸው ጋር ደስ ይበላችሁ ከሚያለቅሱም ጋር አልቅሱ። እርስ በርሳችሁ በእንድ አሳብ ተስማሙ የትዕቢትን ነገር አታስቡ፤ ነገር ግን የትህትናን ነገር ለመሥራት ትጉ ልባዎች የሆናችሁ አይምሰላችሁ። ለማንም ስለ ክፉ ፋንታ ክፉን አትመልሱ።” ^{፫፲፭፻፲፱} ይህ ቃል ሲጠቀስ እንዳንዶች “እነአባስ ፀለዩ እንጂ ምን ፈፀሙ” ሊሉ ይችላሉ። ይህም ሊታሰብ ግድነው። ወገኔ ሆይ ልንረዳው የሚገባን ነገር ቢኖር በህይወተ ሥጋ ያለ ሰው በምድር በሚመላለሰው በሌላኛው ሰው ላይ የሚያቀርበው የቅስፈት (የውጋልኝ) ልመናና ፀሎት በሌላ አገላለፅ ሟርት ተብሎ መታወቁን ይሆናል።

ሰይጣን የብርሃን መልአክ በመምሰል እንደሚያጭበረብር አውቀናል እንደዚህም ሁሉ የቅዱሳንን ስም ተሸፍኖ ቢመጣ ግራ መጋባት የለብንም ምክንያቱም ቅዱሳን በፍሬአቸው እንጅ በባዶ ስም አይታወቁምና። “ከፍሬአቸው ታውቋቸዋላችሁ።” ተብሎ ተፅፏልና።

ወደ ተነሳንበት ሃሳብ ስንመለስ “በገዳም ያሉት ሁሉ ራታቸውን ሳይበሉ እያዘኑ አደሩ በመቃጠልም ብዛት ይተኙ ዘንድ ወደ አዳራሽ ወጡ” ^{፫፲፭፻፲፱} ይልና የሟርቱን ውጤት ሲቋጭ “ላዎችህንና ግመሎችህን ውሰድ አለው እግዚአብሔር ያን ክፉ ሰው በእናንተ ፀሎት እነሆ ገድሎታልና ... እኛ በቤታችን ተኝተን ባለ በበረሃ የሚኖረው መጣ ጠላታችሁን ከጢብን ሄዳችሁ ግደሉ የሚል ሃሳብም ተነሳብን አለው።” ተአምር 39:24 እና 26 እንግዲህ እዚህ ላይ ነው በእግዚአብሔር ባለሟል በድንግል ግርያም ስም ራሱን ሲያስመልክ የኖረ ሰይጣን እርቃኑን የቀረው!

1. እግዚአብሔር ክፉ በተባለው ከጢብ ላይ ከተደረገው ግርት ጋር ተስማማ ስለተባለ

2. በበረሃ ያለው የሚለው መጠሪያ የሰይጣን ልዩ ስሙ መሆኑ /
እዛዝኤል የሚባል ሰይጣን መጠሪያ ስለሆነ /

3. ከጢብን ግደሉ የሚል ሃሳብ በዘመነ ጸጋ / በዓመተ ምህረት /
ከእግዚአብሔር አለመተላለፉ ግልፅ ስለሆነ

ከላይ የጠቀስናቸው ሃሳቦች / ነጥቦች / መጽሐፉን ምትሐታዊ

ያደርጉታል። ለሙሴ “አትግደል” ዘጸ20:3 እንዲሁም “ለቀደሙት አትግደል እንደተባለ ሰምታችኋል የገደለም ሁሉ ፍርድ ይገባዋል እኔ ግን እላችኋለሁ በወንድሙ ላይ የሚቆጣ ሁሉ ፍርድ ይገባዋል።” ጥ 5:21-22 ብሎ የተናገረ ጌታ ምላሱን ቀይሮ ከጢብን ግደሉ የሚል ሃሳብ ሰጠ መባሉ ከባድ ስድብ ይሆናል ።

“እርሱንና ሚስቱን ልጆቹንም እሳት አንድደን በበሩ አቃጠልናቸው። ቁጥራቸውም አስር ሰዎች ናቸው ከዘመዶቹም 18 ወንዶች ገደልን ያለውንም ሁሉ ማረከን ሴቶችንም እኒህ የደብረቁስቶም ላሞችና ግመሎች ናቸው አሉን። እርሱንም ለመግደል ያነሳሳችን ... ከብርት እመቤታችን እንደሆነች ፈጥነን አወቅን ግመሎቻችሁና ላሞቻችሁ እነሆ፡- እርሱ ግን በቤቱ ውስጥ በእሳት ተቃጥሏል። መነኩሳትም ይህን በሰሙ ጊዜ ፍፁም ደስታ ደስ አላቸው” ተላምር39:31-38 መንፈሳዊያን ተብለው በሰው ልጅ ሞትና ኩነኔ መደሰታቸው ግራ የሚያጋባ ነው። ዳዊት በዘመነ ሰዶቱ የአቤሴሉምን ሞት ሲሰማ ምርር ብሎ ማልቀሱን አያውቁም ነበር ያስኛል።

ይህ የመግደል ታሪክ ቅዱስ ትሩፋት ተብሎ በተአምርነት መነበቡ በቤተክርስቲያን ውስጥ የነፍስ ገዳዮችና የሽፍቶች አስተዳደር የገነነና የተከበረ መሆኑን ይገልፅልናል።

ሀፃኑ በፃህሉ

ጴጥሮስ ስለሚባል አንድ ሰው ብሎ በሚጀምረው 43^ኛ ተአምር ሀጥሮስ በሚባል አገር በድንግል ግርያም ስም ቤተክርስቲያን መታነፁን ዘግቦ ይህ ሰው ሥላሴን በክብር ግዩት እንደሚፈልግ አጥብቆ ለመነ ይላል። በጥያቄውም መሠረት አንድ ብርሃን ከሦስት ፀሐዮች ሲፈነጥቅ ተመለከተ እናም ዜና ተአምር ያለፍርሃት በድፍረት የሚቀጥለውን በገፀ ምንባቡ አሠፈረ።

“ይኸውም የተደረገ በዕለተ ሰንበት በምስጢር ሥላሴ መጨረሻ ጊዜ ነው። በቅዳሴው መጨረሻ ታቦቱን ደመና ጋረደችውና በታቦቱ ላይ ባለ በፃህሉ ላይ መልኩ ያግረ ልጅ አብም በእርሱ ደስ የሚለኝ ህያው ሆኜ ለመለክበት የወደድኩት ልጄ ይህ ነው። እያለ ከደመና ውስጥ ወደ ሀፃኑ ሲያመለክት አየ”^{ተአምር 43:9-10} አባባሉ በተቀናበረ ውሸት የተፃፈ መሆኑ ደግሞ በዘመኑ የነበሩትን ፀሐፊዎች ፈጠራ ያስደንቃል። “ቃርዳ” የተነሳለት መሆኑ በጂ እንጅ ጥበብ የተሞላበት ፅሁፍ ተብሎ በተሸሞነም ነበር። ለዚህም 400 ዓመታት መኮፈሱና መደነቁ ይብቃው።

በነገራችን ላይ ፃህሉ ምን ያህል ሆኖ ነው ሀፃን ሊያስቀምጥ የቻለው? “እስመ አልቦ ነገር”ን በመጥቀስ አምላክን ስርዓት አልበኛ የሚያስመስሉ ባይጠፉም እኛ ግን ከአባቶቻችን እንዲህ ያለ ውሸት አልተቀበልንም ። በስመ እግዚአብሔር ላይ ያልተፈፀመ ታሪክ ማቆም በመለኮታዊው እግዚአብሔራዊ አገዛዝ ላይ መፈንቅልን እንደማስብ ይቆጠራል። አስደናቂው ምስጢር ደግሞ ኢየሱስ ሀፃን ሆኖ በፃህሉ ታየ፤ አብ ደግሞ ጣቱን በማመልከት “ልጄ” በማለት ሥዕላዊ ገለባ አደረገ መባሉን ተንተርሰው የሚመጡት የእስተመህሮ ፍልሰቶች ናቸው።

እነርሱም 1. “ኢየሱስ ክርስቶስ ትናንትና ዛሬ እስከ ዘላለም ያው ነው”

2. “በሥልጣኑ ቃል እየደገፈ ኃጢአታችንን በራሱ ካነፃ በኋላ በግርማው ቀኝ ተቀመጠ” ^{ጳጳስ 1:3}

3. “በረከትና ክብር ምስጋናም ኃይልም ከዘላለም እስከዘላለም በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው ለበጉም ይሁን” ^{ጳጳስ 5:13}

የሚሉት የቃለ መለኮት ክፍሎች ከንቱ ትርጉም ይይዛሉ።

ለምን የሚል ጥያቄ ቢያስነሳ አምላካችን መድኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ባለመለወጥ ባለመጠፋፋት ፍፁም ሰው ፍፁም አምላክ እንደሆነ በጴንጤናዊው በጲላሞስ ዘመን መከራን እንደተቀበለ ለዓለሙ ቤዛ በመሆን በመስቀል እንደሞተ እንደተቀበረና እንደተነሳ ወደ ሰማያት አርጎ በግርማው ቀኝ እንደተቀመጠ ሁለተኛ ጊዜ ያለ ሐጢአት በዓለም ሊፈርድ እንደሚችልን ፍርድ የተመደበባቸውንም እንደሚታደግ እናምናለን እንጂ በየቤቱ በየምስጋና ቦታው እየተሸሎከሉከ ህፃን በመሆን እንደሚለዋወጥና በመምሰልም እንደሚያጭበረብር አናምንም።

ይሁን እንጅ የሀብስቱን ወደ ሥጋ አምላክነት መቀየር እውን ነው ለማለት የቀረበ ማረጋገጫ ተብሎ ከሆነ ሌላ ሃሳብ ነው!! “ነገር ግን ለዚህ ዓለም ከሚመችና የአፎጊቶችን ሴቶች ጫዋታ ከሚመስለው ተረት ራቅ እግዚአብሔርን ለመምሰል ግን ራስህን አስለምድ። ሰውነትን ለሥጋዊ ነገር ማስለመድ ለጥቂት ይጠቅማልና እግዚአብሔርን መምሰል ግን የአሁንና የሚመጣው ህይወት ተስፋ ስላለው ለነገር ሁሉ ይጠቅማል” ^{1ኛ ጢሞ 4:7-9}

በማለት ቅዱስ ጳውሎስ ያስጠነቅቃል።

ማለቂያ ወደሌለው ተረት ስንመለስ እንደዚህ በማለት ይቀጥላል። “የከበረ ሀብስቱን በቆረሰው ጊዜ ሀብስቱንም ወደሚቀባበት ቦታ በደረሰ ጊዜ ገምሶ ቆረሰውና ከመካከሉ የደም ምንጭ አጎረፈ ከደሙም ብዛት የተነሳ ታቦቱና ንዋዩ ቅዱሳቱም ሁሉ ራሱ። ያንንም ፅዋ በባረከ ጊዜ በውስጡ ያለ ጣቱ በደም ታለለ። ... ወደ እርሷ ፈፅሞ በለመነ ጊዜ በእርሷ ምክንያት ሁሉ ተሰጠው ...

የመለኮትን አንድነትና ሥላሴን ከማይት የሚበልጥ ምንድን ነው? ... ባለም
ገንዘብ ሊያደርገው የማይችለው የሚመረምረው የሌለ የመለኮትን ባህርይ
መርምረው አያዩትም አያውቁትም። እርሱ ግን ያውቃል ያያል ከእርሱ
ዘንድ ይኖራል። እርሱም ሲሰጥ ይኖራልና።” ተላምር43:11-22

መጽሐፍ ቅዱስ የእግዚአብሔርን ክብር ስለማየት ከተአምረ ማርያም
የተለዩ ሃሳብ አለው። ሙሴ “እነሆ አንተ ይህን ህዝብ አውጣ ትለኛለህ
ከእኔም ጋር የምትልከውን አላስታወቅኸኝም። አንተም፡- በስምህ አወትሁህ
ደግሞም በእኔ ፊት ሞገስን አገኘህ አልኸኝ። አሁንም በፊትህ ሞገስን
አግኝቼ እንደሆነ አውትህ ዘንድ... መንገድህን እባክህ አሳየኝ” ዳ33:12-13 ሲል
ጠየቀ የእግዚአብሔር መልስ ግን “...አሳፍርሃለሁ” ዳ33:14 የሚል ነበር።
በመቀጠልም “ሰው አይቶኝ አይድንምና ፊቱን ማየት አይቻልህም አለው።
እግዚአብሔርም አለ እነሆ ሰፍራ በእኔ ዘንድ አለ በዓለቱም ላይ ትቆማለህ፤
ክብሪም ባለፈ ጊዜ በሰንጣቃው ዓለት አኖርሃለሁ እስካልፍ ድረስ እጄን
በላይህ እጋርዳለሁ እጄንም ፈቀቅ አደርጋለሁ ጀርባዬንም ታያለህ ፊቱን
ግን አታይም።” ዳ33:20-23 ይህንን ሐሪታዊ አባባል ወንጌላዊው ዮሐንስ በበኩሉ

“መቼም ቢሆን እግዚአብሔርን ያየው አንድስንኳ የለም በአባቱ እትፍ ያለ
አንድ ልጁ እርሱ ተረከው።” ዮሐ1:18 በማለት አጠናክሮ አረጋግጦት
እንመለከታለን። ይህም ስለሆነ ጴጥሮስ የተባለው ተአምራዊ ሰው
የመለኮትን ባህርይ መርምሮ አውቋል ሲባል የተፃፈለት ከግንት የመነጨ
እንጂ ሐቅ አለመሆኑን እንረዳለን።

በእርግጥ ከዚህ በፊት እንዳየነው ጌታችን መድሃኒታችን ኢየሱስ
ራሱ የእግዚአብሔር ሙላትና ተከፍሎ የሌለው አምላካችን በመሆኑ
ምክንያት የእግዚአብሔርን ክብር በእርሱ በኩል አይተናል። ሊቀ ዲያቆናት
እስጢፋኖስም የሚያረጋግጥልን ይኸንኑ ነው።

“መንፈስ ቅዱስንም ተሞልቶ ወደ ሰማይ ትኩር ብሎ ሲመለከት የእግዚአብሔርን ክብር ኢየሱስንም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አየና እነሆ ሰማያት ተከፍተው የሰው ልጅም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አያለሁ።”
 ሐዋ7:55-56 ተብሎ ተፅፏል።

በአጭር ቃል ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ የእግዚአብሔር ክብር ማንበቢያችን ሰሌዳ፤ የመሸሸጊያ ዓለታችን ነው። የእግዚአብሔር የክብሩ መንፀባረቅና የባህርዩ ምሳሌ በመሆኑ ዕብ1:3 የሚነድልበት ትንጣት የለም።

ባንቺ አምኖ ማን አፈረ

“በአንቺ አምኖ ያፈረ ማን ነው? አንቺን ለምኖ ወደ ገሃንም ያወረድሽው ማን ነው? ወደ መንግስተ ሰማይ አገባሽው እንጅ።” ተአዮር43:24
 25 የፍርድ ባለቤት የሆነውን የእግዚአብሔርን ስልጣን ለፍጡር በመስጠቱ ምድሪቱ የሰዶምና የጎመራ ዕጣ በደረሰባት ነበር። ይሁን እንጅ በአባቶቻችን ትምህርት መሰረት ዓመተ ምህረት / የፀጋ ዘመን/ ስለሆነ እግዚአብሔር ዓለሙን በክርስቶስ ደምና ቁስል ስለሚመለከተው ብቻ መትረፍ ሆኖላታል። ሥጋና ነፍስን የማጥፋት ስልጣን ያለው እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ማወቅም ለፅድቅ ይጠቅማል።

የሴት ሃፍረት ሳመ

የተአምረ ማርያም ዝክረ ነገር የሚያትተው ድንግል ማርያም በተለያዩ ጊዜ ፈፀመችው የተባለውን ድንቃ ድንቅ ለማዳነት እንደሆነ በተለያዩ የመፅሐፍ ክፍሎች በአንክሮ ተገልጿል። እናም ስለዮሐንስ አፈወርቅ የሚል ርዕስ በተሰጠው 48ኛው ተአምር ላይ የተፃፈውን ደግሞ አሁን እንመልከት።

“ወንድሞቼ ሆይ አምላክን ስለወለደች በድንጋሌ ስጋ በድንጋሌ ነፍስ ስለፀናች ስለከብርት እመቤታችን ክብርና ገናኘነት የሴት ሐፍረትን በሳመ ጊዜ ሊቀጻጸስነት ሳይሾም አስቀድሞ አፈወርት እንዳለችው እወቁ” ይህ ተለጽፎ48:2 ከላይ የተጠቀሰው አንቀጽ-ተአምር የሙሉ ምዕራፉ ኃይለ ቃል ነው። እኛም በርሱ ዙሪያ የተፃፉትን ሐተታዎች ከመመርመራችን አስቀድሞ ስለ የሐንስ አፈወርት ግንኙነት ጥቂት እንይ።

የቁስጥንጥንያ ሊቀ ጳጳስ የነበረው የሐንስ አፈወርት ከ347 እስከ 407 ዓ.ም ድረስ በሀይወት የኖረ ታላቅ መሪ ነው። ኢጲስ ቆጶሱ የክርስቲናን ክብር በማስጠበቅና ጤናማ ትምህርት በማስተማር የኑፋቄን ምንጭ ያደረቀ ክርስቲያናዊ ሊቅ መሆኑ ይነገርለታል። በእውነትም አባቶች በሚባሉት ሊቃውንት ዘመን የተገኘ የጥንታዊቷ ቤተክርስቲያን መሪ ለመባልም በቅቷል። ታሪኩ-ቤተክርስቲያን እንደሚገልፀው ከቅዱስ ቂርሎስ ዘእስክንድርያ እንዲሁም ከስመ ጥሩ ሊቀጳጳስ አትናቲዎስ በኋላ የተገኘ የቤተክርስቲያን አለኝታ የክርስቶስ ባርያ ስለነበር ስሙን በማይጠፋ ቀለም ለማስተየብ በቅቷል።

እንግዲህ ይህ ታላቅ አገልጋይና መሪ ነው በፍላጎቱ ሳይሆን ለድንግል ማርያም ክብርና ገናኘነት ሲል የሴት ብልት ሳመ የተባለው።

1. “ከእለታት አንድ ቀን በበዓል ቀን ሥጋውን ደሙን ይቀበሉ ዘንድ ለምእመናን ጉባኤ ተደረገ። ስጋውን ደሙን ትቀበል ዘንድ ቤተክርስቲያንን በመውደድ በመርገም ከመጣባት ደም ሳትነፃ እንዲት ሴት መጣች።ህዝቡም የመንፈስ ቅዱስ ረድኤት ርቋት በላይዋም የፀሐይ ብርሃን ተገልጾ አይተው ያቺን ሴት በንስጥሮስ ፊት አቆሟት ይኸውም በአንብሮተ እድ የሚሾም ነው” ተለጽፎ48:35

ትኩረት!

ሀ. መፅሐፉ የተጻፈ መቼት የለውም

ለ. በወር አበባዋ ጊዜ ሴት ትረክሳለች ስለተባለችውም ከአዲስ

ኪዳን ሃሳብ ጋር ስለማይጣጣም (ደህንነታችን በተፈጥሮ ዑደት

ሳይሆን በክርስቶስ ኢየሱስ ሥራ ብቻ የተሠጠን ፀጋ ነው)

ሐ. በወር አበባዋ ቤተክርስቲያን በመሄዷ መንፈስ ቅዱስ ሸሻት

ተብሎ የተጻፈው በክርስትና ታላቅ ኑፋቄ ስለሆነ

መ. የፀሐይ ብርሃን በራሷ ላይ ቢገለፅ ፀጋ ሸሻት የተባለው

አጋንንታዊ ስለሆነ

ሠ. መርገም በክርስቶስ ተጠቅልሎ መውደቁን የሴት

ክርስቲያኖችም የደህንነት ገደብ እንደተነሳ አለማመኑ

ተደማምረው ፀሐፊውን (የተአምረ ማርያምን አዘጋጅ) የክርስትና መሠረት

የለሽ ያደርገዋል።

ቅዱስ መጽሐፍ ስለሴቷ አርነት ሲያስተምር “በእምነት በኩል ሁላችሁ ለክርስቶስ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጆች ናችሁና ከክርስቶስ ጋር አንድ ትሆኑ ዘንድ የተጠመቃችሁ ሁሉ ክርስቶስን ለብሳችኋልና። እይሁዳዊ ወይም የግሪክ ሰው የለም ባሪያ ወይም ጨዋ ሰው የለም ወንድም ሴትም የለም ሁላችሁ በክርስቶስ ኢየሱስ አንድ ሰው ናችሁና” . ገላ 3:26-28፤ 1ቆሮ12:13፤ ሮሜ10:12 ይላል። እንደምንገነዘበውም ሴት ወይንም ወንድ ብሎ በክርስትና መንግስት ልዩነት የለም በእርግጥ አንዳንድ አሪታዊያን ሴት ልጅ ከወንድ ጋር እድል ፋንታ የላትም በማለት ኢ-ክርስቲያኖዊ ትምህርት ለመቅረፅ ደፋ ቀና ማለታቸው አልቀረም። በተለይም ሴት ስትወልድ ትረክሳለች በማለት የክርስቶስን ደም የማንገት ሥራ የሚጠራጠሩ አሉ። እነዚህም ከጥንት ሾልከው የገቡ መናፍቃን ካወራን ሳይቀር በማለት ሴት ልጅ በወለደች ጊዜ ብቻ ሳይሆን በወር አበባዋም ርኩስ ናት የሚል ሃሳብ ምዕመኑን በመርጨት ያደናግራሉ ።

2. መናፍቁ ፓትርያርክ ንስጥሮስና ዮሐንስ አፈወርቅ በዘመ
አይገናኙም ይህም በመሆኑ ጠቅላላ የታሪክ ፍልስት ያለው መጽሐፍ
መሆኑን ያስገነዝበናል።

“ነገርን ነገር ያነሳዋል” እንዲሉ ሆነብኝና ወደ ፍልስተ-ዘመን ገባህ
እንጅ ወደ ዓላማዬ (መጻሕፍተ አዋልድን በመጽሐፍ ቅዱስ መመዘን)
ስመለስ ዝርዝር ጉዳዩ እንዲህ ይነበባል።

3. “ንስጥሮስም ጋጢአትሽን ንገሪኝ? ምን አደረግሽ? የመንፈስ ቅዱስ
ረድኤት ካንቺ ርቋአልና አላት ያችም ቤት ምንም የሠራሁት ሃጢአት
የለኝም ቤተክርስቲያንን በመውደዴ የመርገም ደሜ ሳይደርቅና ሳልነገ
ከምዕመናን ጋራ ወደዚህ መጥቻለሁ እንጂ አለችው ሊቀጳጳሳትም ተቆጥቶ
ራቁቷን አውጥተው ዘቅዝቀው ይሰቅሏት ዘንድ አዘዘ” ተአምር 48:6-8

እዚህ ደግሞ

1. መናፍቁ ፓትርያርክ የንፁህ ክርስቲያን ደም እያፈሰሰ የአላውያንን ስራ
እየሰራ በአንብሮተ እድ ሿሚ ስለተባለ

2. በረበናተ- አይሁድ ትምህርትፈራጅ ሆኖ በመገለፁ የዚህን መጽሐፍ
ፀሐፊ እንድንጠራጠረው አደረገን። እርሱ የማን ተከታይ ነው?
የሚል ጥያቄ እንድናቀርብ አነሳሳን። የሚያ ሰዝነው ርዕሰ ነገር፡-
ዛሬም ቢሆን አንዳንድ ናፋቂ-ቀታሊያን አርማውን በቀኝ እጆቻቸው
አንግበው ሆ! ማለታቸው ነው።

4. “ህዝቡ ሁሉ ወደ እርሱ ቀርበው ለልደቱ ክብር ምስጋና መመለከም
ይግባውና እግዚአብሔር በሰጋ ከቤት እንደተወለደ የሚያምን ልዩ
ይሁን እያሉ በሃፍረተ ስጋዋ ላይ ጢቅ ይሉባት ዘንድ አዘዛቸው።
እግዚአብሔር ሰው በሚወለድበት ማህፀን እንደተወሰነ ህፃናትን
ጡት በመጥባትና በቤቶች በመውለዳቸው ስርዓት ሁሉ
እንደመሰላቸው የሚያምን የተረገመ ይሁን።

ህዝቡም እንዳዘዛቸው አደረጉ ያን ጊዜ የሐንስ የሚባል ጤርዜቤጤር ነበር፤ ትርጓሜውም ቄስ ማለት ነው። ወደ ተፈረደበት ሴት ቀርቦ እኔስ እግዚአብሔር ከሴት በስጋ እንደ ተወለደ አምናለሁ እያለ ሃፍረተ ስጋዋን ባፋ ሳመ” ተአምር48:10-14

የሐንስ ፈፀመው የተባለው ይህ ድርጊት

1. መንፈሳዊ አስተምህሮው ውድቅ ነው.
2. ታሪኩ ረብ የለሽ መሠረተ ድቡሽት ነው.
3. ራሱን ዝቅ ማድረጉን ለመግለፅ ተብሎ የሴቷን ሃፍረት ስጋ

ሳመ መባሉ ክብሩን የሚያቃልል መሆኑ ተደምሮ ማደናገር የሌለው ግልጥ ጉዳይ ነውና ቀሪውን ለአንባቢ ልተው። ይልቁንም የጌታችንና መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ግንኙነት እንመልከት።

በሥጋ የተገለፀው እርሱ ማን ነው?

“እግዚአብሔርን የመምሰል ምስጢር ያለጥርጥር ታላቅ ነው.

በሥጋ የተገለጠ
በመንፈስ የጸደቀ
ለመላእክት የታየ
በአሀዛብ የተሰበከ
በዓለም የታመነ

በክብር ያረገ” 1ጢሞ 3:16

ጌታችንና መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከዳዊት ወገን ከምትሆን ድንግል ሰው የሆነ በእግዚአብሔር ዕቅድና ዓላማ የተወለደ ብቸኛ አምላክና አዳኝ ነው። ሮሜ 9:5

ቅዱስ ጳውሎስ ሞግዚት የነበረችውን ሀግ ጥላ ቆላ 2:16-17፤ ዕብ 8:17 ሲላት ክርስቶስን ግን አካልና ባለቤት ነው ይለዋል።

ህግ (አሪት) ሊመጣ (ሊገለፅ) ያለው ደህንነት እውነተኛ አምላላ ስላልነበረ ስርዓተ አምልኮውና መስዋዕቱ የማንንም ህሊና ሊያነፃ አልቻለም። አሪት የተመሠረተው በየዓመቱ በሚከናወን የኃጢአት ማስተሰርያ ደምና ስርዓት ነበር ። ደሙም የኮርማዎች የጠባቢዎችና የፍየሎች ስለሆነ ኃጢአትን ከቶ ሊያስወግዱ አልተቻላቸውም። ዕብ10:15 ስለዚህም እግዚአብሔር አምላክ የሚያድን መባዕና መስዋዕት እንደማያስደስተው በመግለፅ ስርየት በአንድያ ልጁ በኩል እንዲሆን ወደደ ስለሆነም ፍፁም የሆነውን ለመትከል የፈተኛውን ሽሯል። ውሳኔውም እኛን ሁሉ ከሞት አርነት በማውጣት አንድ ጊዜ ብቻ ባቀረበልን ሥጋ ፈፅሞ ቀደሰን። ዕብ 10:6-10

መድሃኒታችን ኢየሱስ የዓለም ሁሉ መድሃኒት ዮሐ4:42 ሊሆን የቻለው እንዴት ነው ተብሎ ቢጠየቅ ተጠያቂ የአወላለዱን ዓላማና መወለዱ ያስገኘውን ታሪካዊ ለውጥ ማወቅ ግድ ይሆንበታል።

ሀ. ፍፁም ሰው መሆኑና በእርሱ የተገኙ ህይወታዊ ለውጦች

መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ መቀላቀል መደባለቅ ጉድለት የሌለበት ፍፁም አምላክ ፍፁም ሰው ሆኖ ያደገ ነው። የህይወት ዘመን ታሪኩ ኃጢአትን ከመስራት በቀር ከማንኛውም ሰው ጋር የተመሳሰለ ነው። ሰው መሆኑንም ራሱ የሰው ልጅ ሲል መጥራቱና ከትንሳኤው በኋላም ምግብ በመብላት አረጋግጧል። ሉቃ 24:38-43 ዮሐ8:40

“ሐዋርያትም እንደ አዳም ሰው መሆኑን “በአንድ ሰው በደል ብዙዎች ሞተዋልና የእግዚአብሔር ጸጋና በአንድ ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ የሆነው ስጦታ ከዚያ ይልቅ ለብዙዎች በዛ” ኤፌ5:15 በማለት ገለፁ 1ቆር 15:45

በሰዚህም “እርሱ በሞት ላይ ስልጣን ያለውን በሞት እንዲሸር በስጋና በደም ተካፈለ።” ^{ዳብ2:14} “ሰውም በመሆኑ ኃጢአታችንና እርግግናችንን በእንጨት ላይ ተሸክመን በመገረፉ ቁስል ተፈወስን።” ^{1ኦፑ22:24} “ለእኛም እራሱን ዝቅ በማድረጉ በእግዚአብሔር ሞገስንና ክብርን የመጎናፀፍ ምሳሌ ሆነልን።” ^{ፈላ2:5-8} በእርሱ የመስቀል አገልግሎት ምክንያት በነገር ሁሉ ተፈትኖ በድካማችን ሊራራ የሚችል ታማኝ ሊቀካህናት ለመሆን በቃ፤ ምህረትንም እንድንቀበል በሚያስፈልገንም ጊዜ የሚረዳንን ፀጋ እየሰጠ ወደ ፀጋው ዙፋን እንድንቀርብ አደረገ።” ^{ዳብ4:15-16}

ፍፁም አምላክ ነው!

ፍፁም አምላክ ፍፁም ሰው ስንል ሁለት ክርስቶስ ማለት አይደለም፤ አንድ ክርስቶስ እንዲ።ከዓለም መፈጠር (ዮሐ 1:14) ከአብርሃምም (ዮሐ 8:58) በፊት የነበረ እርሱ ወልድ ስጋንና ነፍስን ነስቶ ሰው ሆነ። በመሆኑም ሆነ ተባለ እንጅ ተለወጠ አልተባለም። ዮሐ 1:14

ስለ ትስብእቱ ስናስብ የኢየሱስ ክርስቶስን አምላክነት እንዳንዘነጋ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። መቼም ቢሆን አማልክት ተብለው ከተጠሩት ለሰው ልጅ ቢዛነት ራሱን ከሰው ጋር በማዛመድ መከራን የተቀበለ ማንም የለም /የግሪክን የተጣመመ የአፖሎ ታሪክ እይጠቅሱም/ በዚህም እርሱ የታሪክ በኩር ነው።

እግዚአብሔር በአምልኮቱ ቀናተኛ ስለሆነ ማንንም እንደአምላክ እንዳናመልክ ታዝዝናል። ይሁን እንጅ ኢየሱስ ክርስቶስ በእግዚአብሔር የተፈጠረ ሳይሆን እግዚአብሔር በመሆኑ የአብ የክብሩ መንፀባረቅና የባህርዩ ምሳሌ በመሆን ከእግዚአብሔር ጋር ፍፁም ትክክል ነው።” (ዕብ 1:3 1980 ትርጉም) የስልጣን ባለቤት ስለሆነ በራሱ ስልጣን እየደገፈ ሃጢአታችንን አንፅቶ በአባቱ ዙፋን በግርማው ቀኝ ሊቀመጥ በመብቃቱ የእግዚአብሔርነት ክብር የተጎናፀፈ አምላክ ነው።

ምንም ተጓድሎ የለበትም።

ሰው ሆኖ ከድንግል ንፅህት ማርያም መወለዱም እግዚአብሔርነቱን አልለወጠውም። ዮሐ17:5 ፊሊ2:7 ስጋ ሆነ ሲልም የሰውን ባህርይ ነሳ እንጅ አስቀድሞ በነበረ ሰው ላይ አደረ ማለት አይደለም። የእርሱ ስጋ መሆን የተከናወነው በብፅዕት ድንግል ማርያም ማህፀን ውስጥ ነው። ሉቃ 1:35 ሉቃ 2:49 ማቴ 2:11 የዘመኑ ፍፃሜ ሲደርስ እግዚአብሔር ከሴት ተወልዶ ከህግ በታች ያደገውን ክቡር ልጁን በመላኩ እንደ ልጆች እንሆን ዘንድ አበቃን። ገላ4:4 ልጆችም በመሆናችን በክርስቶስ የእግዚአብሔር ወራሾች ለመሆን ታደልን።

እንዳንድ ሰዎች በዚች ምድር እውነተኛ ግን ነው? በሚል ጥያቄ ተወጥረው እናያቸዋለን፤ እኛ ግን እውነተኛ “የዘላለም አባት ልጁን የዓለም መድሃኒት አድርጎ እንደላከው የሚመሰክር፤ ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ የሚታመን ሁሉ ነው።” ^{1የዮሐ 4:15} ብለን ስንመልስ፤ ሃሰተኛስ? ተብሎ ለሚቀርብብን አታካራ በእግዚአብሔር ልጅ የማያምን፤ 1ዮሐ5:10 ብለን እናረጋግጣለን። ይህን በማመናችንም እግዚአብሔር የሰጠን ህይወት በልጁ እንዳለ እናውቃለን።

“ልጁ ያለው ህይወት አለው የእግዚአብሔር ልጅ የሌለው ህይወት የለውም” ^{1ዮሐ5:11-12} ስለዚህም መድሃኒታችን ኢየሱስ የእግዚአብሔር ልጅ እንደሆነ ከሚያምን በቀር ዓለምን የሚያሸንፍ እንደሌለ እንመሰክራለን። 1ዮሐ5:5 ከዚህ ቀደም እንደተመለከትነው እግዚአብሔር በትዳሰነቱ የሚተካከለው ስለሌለ ክብሩን ለማንም አላካፈለም። ይህም ማለት የእርሱ ብቻ በሆኑት የክብሩ መገለጫዎች ማንንም አላሳተፈም በመድሃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ግን የመለኮት ሙላት ተገልጾ ስለሚኖር ለእግዚአብሔር የተሰጡት ሰሞች ሁሉ ለእርሱ መጠሪያዎች ሆነው ተጠቅሰዋል።

ብሉይ

ኢየሱል 2:32

“እንዲሁም ይህኛል የእግዚአብሔርን ስም
የሚጠራ ሁሉ ይድናል”

ኢሳይያስ 40:3

“የእግዚአብሔርን መንገድ በምድረ ሰዓ ጥረጉ “
ለአምላካችንም ኃዳና በበርሃ አስተካክሉ”

ሐዲስ

ሮሜ 10:13

“የጌታን(ኢየሱስን)ስም የሚጠራ ሁሉ
ይድናል”

ማርቆስ 1:3

የጌታን መንገድ አዘጋጁ
ጥርጊያውንም አትኑ እያለ
በምድረ በዳ የሚመህ ድምፅ”

መድሃኒታችን ኢየሱስ ለእግዚአብሔር የሚሰጠውን ክብር ስለተቀበለ፤
ዮሐ20:28 እግዚአብሔርንም አባት አባቲ እያለ በመጥራቱ ራሱ ከአብ ጋር
ትክክል መሆኑን ስለገለፀ፤ዮሐ5:17-18 ምክንያት ሆኖ ስላስከሰሰውና የሞት
ፍርድ ስለአስፈረደበት፤ሜቴ 26:64-66 እንዲሁም ተከታዮቹ ያለመሸማቀት
“እግዚአብሔር” ብለው በመጥራት፤ ብቸኛው የእግዚአብሔር ልጅ ሲሉ
በአፅንኦት ስላስረዱና በእግዚአብሔር ብቻ የሚሠሩትን በመሥራት፤
“ፈጣሪ” ተብሎ ስለተጠራም እርሱ እግዚአብሔር መሆኑን እንረዳለን።

ለበለጠ ዕውቀት ዮሐ1:1-4 ፤ ህዋ 20:28 ፤ ሮሜ9:5 ፤ ቲቶ 2:13
፤ 1ዮሐ 4:9 ፤ ዮሐ 3:16 ራዕ 1:8 ፊልጲ 3:2 ፤ ዮሐ 5:21 ቾላ 2:9
አገላብጠው ይመልከቱ።

መድሃኒታችንና አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ የእግዚአብሔር
ነፀብራት ብቸኛ መድሃኒት ስለሆነ የሰውን ልጆች መርገም በመስቀል ላይ
በመሸከም በእግዚአብሔርና በሰው ልጅ መካከል የነበረውን የጥል ግድግዳ
ናደው።ኢፌ2:14-19

በእርሱ የመስቀል ሥራ ኃጢአትና ዲያቢሉስ “ዶግ አመድ” በመሆናቸው እኛ ከዓለም መለየታችንን አውጀን ከእርሱ ጋር ተጣበቅን። መስቀልንም ትእምርት አድርገን በአዲስ ህይወት መኖር ጀመርን። ሮሜ 6:4

የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ነውር የሌለበት ትዳስና ተወዳዳሪ የለሽ እንዲሁም ዘላለም የማይደርትና የማይነጥፍ ስለሆነ፤ ለምንበት ለእኛ በቂ ቢዛችን ነው። ቢዛ ማለትም ካሳ ተብሎ ስለሚተረጎም በአካሉ ውስጥ ከተሸፈንን በኋላ ምንም እዳ እንደማይፈለግብን በግልጽ ያስረዳል። ቀጥለው የተፃፉት ጥቅሶችም ይህንኑ ያስረዳሉ።

“እንዲሁም የሰው ልጅ ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቢዛ ሊሰጥ እንደ እንዲያገለግሉት አልመጣም።” ግር10:45

“ነገር ግን ክርስቶስ ይመጣ ዘንድ ላለው መልካም ነገር ሊቀ ካህናት ሆኖ በምትበልጠውና በምትሻለው በእጆችም ባልተሠራች ማለት ለዚህ ፍጥረት ባልሆነች ድንኳን የዘላለምን ቢዛነት አግኝቶ አንድ ጊዜ ፈፅሞ ወደ ትድስት በገዛ ደሙ ገባ።” ሐዘ9:11-12

“ራሱንም ለሁሉ ቢዛ ሰጠ ይህም በገዛ ዘመኑ ምስክርነቱ ነበር”

1ጴጥ2:6

በእምላካችን ፊት ተቀባይነትን ያገኘ መስዋዕታችን ክርስቶስ በመሆኑ ይቅርታ ማስገኘቱን የሃጢአታችን ሽፋኝ ልንለው በቃን። በእዳምና በልጆቹ መካከል ሰፍኖ የነበረውን የእግዚአብሔር ቁጣ ሊያበርድ የሳማኞችንም ሃጢአት ከዘር ግንድ ለዘላለሙ ሊያንከባልለው ችሏል።

እንግዲህ በዘመነ ብሉይ ደሰው የነበሩት የእንስሳት መስዋዕቶች ዘጸ30:10 ሁለንተናዊ አርነት ሊያመጡ ባለመብቃታቸው፤ ነቀፈታ የሌለበት ፍፁሙ መደምደምያ የኢየሱስ ደም ብቻ የማስተሰረድ ብቃት አለው።

መፅሐፍም “እርሱንም እግዚአብሔር በእምነት የሚገኝ በደሙም የሆነ ግስተሰርያ አድርጎ አቆመው” ሮሜ 3:25 በማለት ያረጋግጥልናል። እንዲሁም 1ዮሐ 2:2 1ዮሐ 4:10 ፅብ 9:11-12 ይመልከቱ።

ጌታችንና መድሃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የሰው ልጅ እንዲድን አስፈላጊ የሆነውን ስራ ሰርቷል። የሚጎድልበትም ስለሌለ ከህጎችን ነብደነትንና ንጉሰነትን በአንድነት በመጠቀሙ የአዲስ ኪዳን መካከለኛነቱን ገልጿል። መካከለኛ ማለትም በተለያዩ ሁለት ክፍሎች መካከል የሚገኝ (የሚታይ) ተራራቂዎችንም በሚገባ ሊያውቅ የሚችል፤ እንዲሁም ለሁሉም ተወካይ ለመሆን ሀጋዊ ብቃት የተሰጠው (ያልተጓደለበት) ማለት ነው። ኢዮብ 9:33 1ሳሙ 2:25 ክርስቶስ አምላክና ሰው ስለሆነ በኢየሱስና በሳሙኤል መጻሕፍት በጥያቄ የታለፈውን እንቅጥልሽ የፈታ አስታራቂ ሆነ። በደሙም አዲስ ኪዳንን መሠረተ።

“በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ያለ መካከለኛ ደግሞ አንድ አለ እርሱም ሰው የሆነ ክርስቶስ ኢየሱስ ነው” 1ጢ 2:5 ተብሎ ስለተገፈ

‘ትዱስ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ’
ሕይወቱን ወድዶ ሰጠ በሞት ስለእኛ
የኮርማ ደም መስዋዕት ለእኛ አያስፈልገንም

አንዴ ተረፎተናል በኢየሱስ ደም’ እያልን ለመዘመር በቃን የክርስቶስ የሆኑት ሁሉ ይዘምሩታል። ስለዚህም በተረዳንበትና በደሙ ተረፎቶ በተመረቀልን መንገድ ሁልጊዜ መገኘት ይጠበቅብናል። ፅብ 10:19-23 ቃለ መሰከትም፡-አሁን ግን በሚሻል ተስፋ ቃል በተመሠረተ በሚሻል ኪዳን ደግሞ መካከለኛ እንደሚሆን በዚያ ልክ እጅግ የሚሻል አገልግሎት እገኛቷል። ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው ለሁለተኛው ስፍራ ባልተፈለገም ነበር። ፅብ 8:6-7

በመቀጠልም የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ወደሚሆን ወደ ኢየሱስ ከአቤልም ደም ይልቅ የሚሻለውን ወደሚናገር ወደ መርጧት ደም ደርሳችኋል። ዕብ 12:24 ሲል ተንትኖታል። ባጭር ታል መድሃኒታችን ኢየሱስ የእግዚአብሔር አንድያ ልጅ፤ ከድንግል ግርያም በሥጋ የተገለፀውም ለሰው ልጅ ደህንነት ለማምጣት፤ በሀዘቡ ላይ የነገሰውን ሞት በሞቱ ለመሻር፤ በትንሳኤውም ኃይል ሞትንና መቃብርን ለማጥፋት ነው።

አልቦ መቼት

ስለመድሃኒታችን ኢየሱስ ግንኙነት ደህንን ካየን በኋላ እንደገና ወደ ተአምረ ግርያም ስንመለስ ሰይጣን የመነኮሳትን ምድጃ እንዳፈረሰባቸው በሚለው 51ኛ ምዕራፍ የሚቀጥለውን ቃል እናገኛለን።

“በግብፅ ካሉ አውራጃዎች ባንዲት አገር የመነኮሳት ገዳም ነበር። ተአምር 51:2። በጣም የሚገርመው ከተወሰኑ ምዕራፎች በቀር በጠቅላላ የተአምረ ግርያም መግቢያ አንቀፅ ተመሳሳይ መሆኑ ነው። በእርግጥ አንድ አይነት የአፃፍ ስልት ለተወሰነ ጊዜ ሊገለፅበት ይችላል ይሆናል። ሆኖም ግን ተአምረ ግርያም ከተጠቀመበት የምዕራፎች መግቢያ ከ3/4 ኛው የሚበልጡት ባልተሟላ መቼት አቀራረብ መገለጻቸው መጽሐፉን ተረት ተረት አስመስለውታል። ለማመዛዘን ይመቸን ዘንድ ቀጥለን ለመጥቀስ እንሞክራለን።

“የቅዱሳን ረድ የሚሆን አንድ ጎልማሳ እንደነበረ ተነገረ። ተአምር 33:2

“በአንዲት አገር ገንዘብ የሚወድ አንድ ቄስ ነበረ። ተአምር 52:2

“ባንድ ገዳም ቸሮች ደጋጎች የሚሆኑ የሐዲስና የብሉይ መጽሐፍ ቅርንጫፍን የሚያውቁ ካህናት ነበሩ። ተአምር 5:32 ሌሎችም በተአምር 54:2 ፤ 56:2 ፤ 57:2፤ 58:2 59:2-4 ፤ 60:2፤ 62:2፤ 63:2፤ 65:2፤ 68:2፤ 69:2፤ 70:2-3፤ 72:2፤ 73:2፤ 78:2፤ 79:2 እናም... አጃግመሩ የተሟላ መቼት የለውም። ይህ ዓይነቱ አፃፍም በመጽሐፍ ቅዱስ አይገኝም።

በእርግጥ መጽሐፈ ኢዮብን ብናስተውል፤ “ከዕለታት በ1 ቀን የሰማይ መላእክት በእግዚአብሔር ፊት በቀረቡ ጊዜ ሰይጣንም አብሮአቸው ቀረበኝ ኢዮ1:6 ተብሎ መፃፉ መቼቱን ንዶሎ የማያደርግበት ምክንያቶች አሉት እነርሱም፡-

1. አገሩ /ቦታው/ የፅ ተብሎ ስለተጠቀሰ ኢዮብ 1:1
2. ባለቤቱም ኢዮብ መሆኑ ስለተገለፀ ኢዮብ 1:1 በተጨማሪም የእግዚአብሔር መላእክት ሥራ ዘወትር በእግዚአብሔር ፊት መቆም፤ ሉቃ1:19 ሰይጣንም ሁል ጊዜ የትዱሳን ከላሽ በመሆኑ፤ ራዕ12:10 ኢዮብ የተከሰሰውም ከሰይጣን የሁል ጊዜ ተግባር በአንደኛው ቀን ነውና ከእለታት 1 ቀን የሚለው የመጽሐፍ ቅዱስ አባባል ፍፁም ትክክል ነው። በአንፃሩ ግን የተለምረ ማረያም ምዕራፎች

- 1ኛ እኔ ባይ ባለቤት
- 2ኛ ታዋቂና ግልፅ የሆነ ቦታ
- 3ኛ ትክክለኛ ዘመን የሌላቸው ስለሆኑ የትመጣቸውን ለማወቅ ብዙ ደፋ ቀና አልኩኝ።

ዓለም ዓቀፍ ዕውቅና ያለው ስልሳ ስድስቱን መጻህፍት ያጠቃለለው ቀኖና /ካኖን/ ምንም አይነት የዝምድና አፃፃፍ ስለሌለው ሌሎችን እንዳገላብጥ አስገደደኝ። ለዚህም በግሪክ “ዲዮትሮክኖኒካል” ወይም ተጨማሪ የቀኖና መጻህፍት ንራ አልኩኝ። ከእነርሱም ዘንድ ቢሆን የዚህ ዓይነት የአፃፃፍ ባህል አጣሁ። በመጨረሻም የኢትዮጵያን ፅሁፋዊና አፋዊ የስነፅሁፍ ስልት በጥናት መልክ ከለሰኩ።

- ሀ. እንካሰላንትያ
- ለ. እንቆቅልሽ ፈፅመው የማይገናኙ ሆኑብኝ።

የቀረኝ ቢኖር ተረቶችን መመርመር ነበርና ወደዚያው አመራሻ እናም ፅሁፋዊው ተአምረግርያምና አፋዊው ተረት-ተረት የአገር ባህል ጨዋታ መግቢያቸው ተመሳሳይ ሆኖ አገኘሁት።

ለምሳሌ:- “በአንድ አገር የግሪክ ተበልጪ የግላል ልጅ ነበር...”

“በአንድ አገር ውስጥ የግሪክ አንድ ነጋዴ ነበሩ...”

አንባቢ ሆይ አስተውል!

ወደ ተነሳሁበት ሃሳብ ስመለስ ተአምር 51 ከቁጥር 3 ጀምሮ እንዲህ ይነበባል። “ሰይጣን ትጋታቸውን አይቶ ተፈታተናቸውና ምድኻቸውንም አፍርሶ አፈር ጥላው። ምግባቸውንም የግሪክ በሰሉበትን ባጡ ጊዜ ድንቅ ተአምራት ወደምታደርገው በድንጋሌ ሥራ በድንጋሌ ነፍስ ወደ ፀናቶ እመቤታችን ለመኑ። ልመናቸውን ተቀብላ ምድኻቸውን ያፈረሰ ሰይጣን ነውና እንደ ባሪያ አስራ ሁለት ዓመት ይገዛላቸው አለቻቸው። ከእንግዲህ ወዲህ አትዘኑ ከልጅ ከባህርዩ በተገኘ ሥልጣን ሰይጣንን ትገዙት ዘንድ ስለእናንተ ለምግላቸውና አለቻቸው። ስለዚህም ነገር ደስ አይበላቸው ባማላጅነቱ ሃይል ከዚህ የበለጠ ፀጋ በሰማያት ታገኛላቸውና። በዚያውስ ላይ ልጅ በከበረ ወንጌሉ ለደቀ መዛሙርቱ አጋንንት ስንኳ ቢገዙላቸው ስለዚህ ነገር ደስ አይበላቸው ስግታሁ በልበ ሥላሴ ታውቋልና በዚህ ደስ አይበላቸው እንዲያላቸውን አልሰማቸውምን?” ተአምር 51:34 ወዳጁ የተሰመረበትን ቃል አስተውል። ሥላሴ የግላ ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ አንድ ክፍል እንኳን የለም። በእርግጥ በእግዚአብሔር ዘንድ አንድነትና ሦስትነት መኖሩ የታመነና ግልፅ በሆነ አገላለፅ መጽሐፍ ቅዱስ ግስቀመጡ አሌ የማይባል እውነት ነው።

በሰማያት በላለው መዝገብና መናፍስት ስለመግዛት “ሰይጣንን እንደ መብረት ከሰማይ ሲወድቅ አየሁ እነሆ እባቡንና ጊንጡን ትረገጡ ዘንድ በጠላትም ኃይል ሁሉ ላይ ስልጣንን ሰጠኋቸው የግሪክዳቸውም ምንም የለም።

ነገር ግን መናፍስት ስለተገዙላቸው በዚህ ደስ አደበላቸው ስግታሁ ግን በሰማያት ስለተገፈ በዚህ ደስ ይበላቸው።” ሉቃ 10:18-20 ተብሎ ተፅፏል እንጅ ሥላሴ የግራ ስም እናገኛም።

ሥላሴ

የገእዝ ቃል ሲሆን የእግዚአብሔርን አንድነትና ሦስትነት ትምህርት ለማስረዳት ሲባል ቶርቶሊያናስ በተባለ አባት የተሰጠ የሦስትነት መግለጫ ስም ነው። እግዚአብሔር አብ ወልድ መንፈስ ተዳስ በመሆኑ በሌላ ስም ሥላሴ /TRINITY/ በመባል ይታወቃል። ሥላሴ /TRINITY/ የግለጹ ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ ባይገኝም ሃሳቡ ግን መገለፁ ከላይ እንደተገለፀው የታመነ ነው። ይህ ሦስትነት በአንድነት የግራ ሃሳብ በዘፍ 1:26 ፤ በዘፍ2:18 “እግዚአብሔር እምላክም አለ እነሆ አዳም መልካምና ክፉን ለማወቅ ከእኛ እንደ አንዱ ሆነ።” በዘፍ 3:22 እንዲሁም “ኑ እንወረድ።” በዘፍ 11:5 ተብለው የተገፉት ኃይለቃሎች በእግዚአብሔር ዘንድ ከሁለት በላይ የሆኑ አካላት የመኖራቸውን ሃሳብ ያንፀባርቃሉ።

እንዲሁም በአዲስ ኪዳን ጌታችን ሲጠመት ሦስትነት ባያዥማ ተገልጿል።ማቴ 3:16 በሦስቱም ስም እንድንጠመት ታዝዘናል።ማቴ 28:9 ቅዱስ ጳውሎስም ቡራኬውን በሦስቱ ስም አከናውኗል።2ቀር13:14 እና 2ተሰ2:16-17 ስለዚህም የሥላሴ ትምህርት መጽሐፍ ቅዱሳዊ መሆኑን እንረዳለን።

እንደምን ባለ ብልሃት!

አሁን እያየነው ባለ ው ምዕራፍ ውስጥ ዓሣ እንዲያወጣ የተላከው ይህ የ12 ዓመት ምርኮኞና ባርያ የተባለ ሰዶጣን፤ ከታዘዘው ውጭ የሰው አእምሮ በማተወስና በማሳት “ዓሣ እንባሪ አመጣላቸው።በዚህ አንበሪ ላይም ትልቅ መርከብ ከነጋደዎች ጋር ከዋናተኞች ጋር ቁጥር ከሌለው ከብዙ ሣጥናቸውም ጋር ነበር።

ባህሩም የዓመት መንገድ ያህል ሰፊ ነበር መርከቡንና ዓሣ እንበራውን በላዩም ካለ ሁሉ ጋር ይዞ ፋጥኖ አደረሰላቸው እሊህም መነኮሳት ባዩ ጊዜ ደንግጠው ይህን ሥራ እንዴት ባለ ብልሃት ሠራህ? አሉት።” ተላጾር 51:18-22 ይላል። የሚጎዳቸው ምንም የለም የሚለው የወንጌል ቃል ተዘንግቶ

1. ምድጃቸውን አፈረሰባቸው

2. ባዩት ጊዜ ደንግጡ መባሉ መነኮሳቱን ማቃለል ይሆናል።

የሚያሳዝነው ደግሞ አጋንንታዊ መተቱን ለማዳንት እንደምን ባለ ብልሃት ሠራህ ብለው ጠየቁት። ብሎ ማስነበብ ምልክዐ ሳጥናኤልን በአብነት /በጥንቁላ ዕውቀት ምስክር/ ስም ወደ ቤተክርስቲያን አቸልኮ ለማስገባት የተደረገው ሰውር ደባ እንደኛው ክፍል ነው።

አሳፋሪውና መጥፎው ስር “እኒያን የመርከብ ሰዎች ጌታችሁ ላይደለ አስቀድሞ ለማታውቁት እንደምን ታዘዛችሁ አሉዋቸው። የመርከብም ሰዎች አዕምሮአችንን አላወቅንም ልቦናችንን ሰውሮ ወደ እናንተ አንድ ጊዜ አደረሰን እንጂ አሏቸው።” ተላጾር 51:25-26 ኑብሎ የተገፈው ሲሆን መነኮሳቱ የሠይጣኑን ብልሃት ጠይቀው እንዳልነገራቸው ባዩ ጊዜ በመናደድ ይመስላል ለምን ታዘዛችሁለትና መጣችሁ በማለት ባለመርከቦችን በጥያቄ አዋከቡ። ባለመርከቦቹም በቂ የሆነ የብልሃት ትምህርት ሊሰጡ ባለመቻላቸው የሁኔታው ምስክሮች አእምሮአችንን አስቶ፤ልባችንን ሰውሮ በማናውቀው ምትሃት ጠልፎ አመጣን። ብለው ምስክርነታቸውን ሲሰጡ መነኮሳቱ ሰይጣኑን የጎዳን መስሏቸው ይህ ሥራ የሰይጣን አይደለም። “በእመቤታችን ኃይል መጣችሁ እንጂ ያመጣችሁ እርሱ በኃይሉ አይደለም፤ ለዚያም ሰይጣን ይህን አታዳንቁለት ይገዛልን ዘንድ ይህንን ሰይጣን የሰጠችን የአርያም ንግስትን አድንቷት እንጂ ብለው መለሱላቸው።” ተላጾር 51:27

ይህንም በማለታቸው እመቤታችን ብለው የሚጠሯት የአርያም ንግስት
አእምሮ በማላትና ልብን በመሰወር ሰዎችን በምዕራፉ መቋጫ ላይ
ለተገለፀው ዓላማ እንደማረከች መነገሩ በድንግል ማርያም ስም ለመለጠፍ
የተደረገ አጋንንታዊ ፍልሰፍና መሆኑን ከወዲሁ መረዳት ያስፈልጋል።

የአርያም ንግስት

መጽሐፍ ቅዱስ የአርያም ንግስት የምትባል አካል የሰማይ ንግስት/
Queen of Heaven/ ተብላ እንደምትጠራና የአቦራዊያንና የባቢሎናዊያን
የፍቅርና የሚርት አምላክ እንደነበረች ያስረዳናል። የአርያም ንግስት
በእስራኤል ቤት ከንጉስ ምናሴ ዘመን ጀምሮ አምልኮቷ ሰርጎ ገብቶ ነበር።
ከዚህም በኋላ በኤርምያስ ዘመን ነብዩ ለሀዘቡ ሲፀልይ “እንግዲህ
አልሰማህምና ስለዚህ ሀዘብ አትፀልይ ስለእነርሱም ልመናና ፀሎት
አታድርግ አትማልዳቸው እነርሱስ በይሁዳ ከተሞች ውስጥና በእየሩሳሌም
አደባባይ ላይ የሚያደርጉትን አታይምን? ያስቆጡኝ ዘንድ የሰማይ ንግስት
እንጎቻ እንዲያደርጉ ለሌሎችም አማልክት የመጠጥ ቁርባን እንዲያደርጉ
ልጆች እንጨት ይሰበስባሉ አባቶች እሳት ያንድዳሉ ሴቶችም ዱቄት
ይለውሳሉ። እኔን ያስቆጣሉን? ይላል እግዚአብሔር።” ^{ሊር7:16:18} ተብሎ በቁጣ
ተገልጿል።

እግዚአብሔር አምላክ የሰማይ ንግስት የሚል ስም በአምልኮቱ
ውስጥ ከቶ እንዲጠራ አይፈልግም። እንዲያውም የሰማይ ንግስት (ንግስተ
ሰማይ) ብሎ የሚጠራ ሁሉ የእግዚአብሔርን ስም በዘላለም አባትነት
እንዳይጠራ ያስጠነቅቃል።

“የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ የእስራኤል አምላክ የሠራዊት ጌታ
እግዚአብሔር እንዲህ ይላል እናንተና ሚስቶቻችሁ በአፋችሁ ለሰማይ
ንግስት እናጥን ዘንድ የመጠጥን ቁርባን እናፈስስሳት ዘንድ የተሳለንውን
ስለታችንን በእርግጥ እንፈፅማለን አላችሁ በእጃችሁም አደረጋችሁት
እንግዲህ ስእለታችሁንም አፅኑ ስእለታችሁንም ፈፅሙ፤

እናንተ በግብፅ ምድር የምትኖሩ ይሁዳ ሁሉ ስለዚህ የእግዚአብሔርን ቃል ስሙ በግብፅ ምድር ሁሉ የሚኖር በይሁዳ ሰው ሁሉ እፍ ስሜ ከእንግዲህ ወዲህ ህያው እግዚአብሔርን ተብሎ እንዳይጠራ እነሆ በታላቅ ስሜ ምያለሁ ይላል እግዚአብሔር። እነሆ ለመልካም ሳይሆን ለከፋት እተጋባችኋለሁ። ሉር 44:24-26

በአጭር ቃል የሰማይ ንግስት (የአርያም ንግስት) /Queen of Heaven/ የሚሉ ሰሞች ለትድስት ድንግል ማርያም የሚሰማሙ አይደሉም ። ስለዚህም በዚህ ስም የሚጠቀሙ ሁሉ እምነታቸውን ሊመረምሩ ይጠበቅባቸዋል።

ወዳጄ እገሌ

የኢትዮጵያ አዋልድ መጻሕፍት እውቀትን ለማዳበር የማይጠቅሙ ስሙ /Apocrypha/ ናቸው ብንል ሃሰተኞች እንሆንም ለምሳሌ ያህል በተአምር 53:48 ላይ እንደተገለፀው “እመቤታችን ወደ እርሱ መጥታ ወዳጄ እገሌ በፍፁም ልቦናህ በሚያቃጥል ፍትር በለመንኸኝ ጊዜ እነሆ መጣሁልህ አለችው።” በማለት ተጠሪዋ የጠሪዋን ማንነት የማታውቅ ስላስመሰላት ስነ ፈጠራዊ ስልቱ ሳይቀር ተዘበራርቆ ይገኛል።

ርግማነ በለዓም

መቼም ተአምረ ማርያም የእውነተኛዋ ድንግል ማርያም ፀረ ትድስና በመሆን በማንክላብኝነት ታሪካን በማጥፋት አደረገች ያላለው ነገር የለም። ቀደም ብሎ ሾተል መዝዛ ገደለች እያለ ሲያስነብበን የቆየው ይኸው ፀረ ማርያም መጽሐፍ በ54ኛ ምዕራፉ በድፍረት እንዲህ ሲል እናገኘዋለን።

“ይህ ተአምር በሥራው ሁሉ በጎ የሚሆን ሃይማኖቱም የቀና በጥዋትም በማታም ልጆቹን የሚያስተምር የምንኩስናን ስርዓትና የሐዋርያትን ቀኖና የሊቃውንትንም ስርዓት በመጠበቅ ደግ እንደሆነ በገዳም ስለተሾመ ስለአንድ መምህር የሚናገር ነው።

ለህግ መጠበቅ ጽኑ ሥራ ገበዛባቸው ጊዜ የበጎ ጠላት ሰይጣን እንዳይሳተፍባቸው ልጆቹ ሁሉ በክፉ ሥራ እንድላቸው ሆኑበት ። ጉባዔ ሠርተው ያን የገዳም መምህር ጠሩት በመካከላቸውም አስቀመጡት እርሱም እኔን የጠራቸውበት ነገር ምንድን ነው ? ብሎ መለሰላቸው። እንተ የገዳም መምህር ስትሆን ከእግዚአብሔር ህግ ያልተገኘ ክፉ ሥራ ባንተ ላይ በሰማን ጊዜ ጠርተንሃል አሉት ። እስከ ንጉሩ አላቸው . . . ከሌቶች ጋር መሰናክል አለብህ። ብለው መለሱለት ያን ጊዜ ያ መምህር ጮሆ የተሰበሰቡትን አደረግኸው የምትሉኝን ይህን ነገር አድርጌው ከሆነ ልቦናዬን ባወቀኝ ገንዘብ ፤ አምላክን የወለደኝ በድንጋሌ ሥጋ በድንጋሌ ነፍስ የፀናኝ ክብርት እመቤታችን በኔና በናንተ መካከል ትፋረድ አላቸው። በእኔም ላይ በዚህ ጸሐይ ፊት ተገልጿ የሚታይ የተለምዶት ምልክት ታድርግብኝ ይህንን ተናግሮ አቤቱ እይ እንጂ ዝም አትበል ... አቤቱ ስለኔ አትራት አቤቱ በሥራ ተነስተህ ፍርድን ፍረድልኝ እያለ ወደ ግደርያው ሄደ፤ ተለምሮ 542-13

ይህ ደግ አባት የተባለ በእርሱ ሊነበብ ከሚገባው ከክርስቶስ ክብር ይልቅ የራሱን ክብር በመሻቱ፤ ስለ መዋረዱ ሲተክዝና የእርሱ ዓይነት ፀሎት በመፀለይ ወደ ቤቱ ሲሄድ ስናየው የአይሁድ ካህን ሊመስለን ይችላል። ገፅታው ለአይሁድ ቀላውስት የቀረበ ነው።

“መስቀል ኃይልን

መስቀል ጽንእን

መስቀል መድኃኒት ነፍስን

አይሁድ ከህዱ ንህነስ አመን

ወእለ አመን በኃየለ መስቀሉ ድንገጅ የሚለውን የአባቶቻችንን መዝሙር ከልቡ ሰላላጤነው፤ ግብሩ ከረበናተ-አይሁድ ባይለይ አያስገርመንም። እኛ ግን የአዲስ ኪዳን ሰዎች በመሆናችን መስቀሉን ኃይላችን መፅናኛ ምርኩዛችን የነፍሳችን መዳኛ እንደሆነ እናምናለን።

በመስቀሉ ጋይሳ መዳናትንን በማግኘት የዘላለም ምስጋና እንሰዋለን ። እኛ ከዳኑት ወገን በመሆናችን የክርስቶስ ልብ አለን። የክርስቶስ ልብ ስላለንም ከፋውን ርቀን መልካምና በጎ የሆነውን እናከናውናለን።

“ከዚያ በኋላ በ3ኛው ቀን እኒያ ከፋዎች ሌላ መምህር ለመሾም አደባባይ ካደረጉበት ዘንድ፤ ይሸሩት ዘንድ ያን የገዳም መምህር ወደጠሩበት በድንጋሌ ስጋ በድንጋሌ ነፍስ የፀናች ክብርት እመቤታችን በፍፁም መፈራት በብዙም ባለሟልነት ፈጥኖ ከሰማይ ወረደችባቸው። እናንተ ሥራችሁ የከፋ በወዳጅ ላይ በልጅም ወዳጅ ላይ የሰድብ ነገር የተናገራችሁ ህግ ስለመጠበቅ ፋንታ ስላስተማራችሁ አገልጋዩን ከጠላቶህ ትና ከናቃችሁትስ በእናንተ መካከል እፈርዳለሁ። እስኛቸው። እመቤታችንም ይህን ተናግራ ያን የገዳም መምህር ከመካከላቸው ነጥቃ ከእሷ ጋራ ወደ ሰማይ አሳረገችው።

እሊህን የተሰበሰቡትንም እግዚአብሔር ከገፁምድር ያጥፋችሁ ብላ ረገመቻቸው።” ^{+እያር54:17-17} በመጽሐፍ ቅዱስ የተባረከውን ህዝብ በልአም የተባለ ጠንቋይ ለርግማን ባላት በተሰኘ ንጉስ መገዛቱንና በእግዚአብሔር አስገዳጅነት ባርኮ እንደተመለሰ እናውቃለን። ዘኁል 25:1

እርግማን የክርስቲያን ባህርይ ሳይሆን የሚርተኞችና የመተተኞች ሥራ ነው። የዮሐንስ ራዕይ ላይ ጌታ ለኢርጋሞን ቤተክርስቲያን ባስተላለፈው መልእክቱ እንዲህ ብሏል።

“የሰይጣን ዙፋን ባለበት የምትኖርበትን አውቃለሁ ስሜንም ትጠብቃለህ ሰይጣንም በሚኖርበት በእናንተ ዘንድ የተደረገውን የታመነው ምስክራ አንቲኳስ በነበረበት ዘመን እንኳ ሃይማኖቱን አልካድህም ዳሩ ግን ለጣዖት የታረደውን እንዲበሉና እንዲሴሱ በእስራኤል ልጆች ፊት ማሰናከያን ሲያኖርባቸው ባላትን ያስተማረ የበለጸገውን ትምህርት የሚጠብቁ በዚያ ከአንተ ጋር ስላሉ የምነቅፍብህ ጥቂት ነገር አለኝ።” ^{ራዕ2:12-14} ዘኁ31:16

ወገኔ ሆይ ይህ የበለጻም ትምህርት ነው ስር በመስደድ ዕውቅናን አትርፎ በተለምዶነት መዝገብ ሊቀመጥ የበቃው።

ስለእርግማን በሌላ ቦታ ማለትም “እንዲት ዘማዊት ባሏን ስለቀማቸባት ሴት” በሚል ርዕስ በሚታወቀው 55^ኛ ተአምር እንዲህ ተገልጿል። ሴቲቱ በሃሰት ባሏን ከቀማች በኋላ በድንግል ማርያም ስም በመማሏ ምክንያት ስነ ተፈጥሮአዊ ተዋሊዶው ተቀዶሮ “ትሉችን የተሞሉ 4 ቀንዶች በፍፁም ደዌ ፈፅማ እየጮኸችና በብዙም ጭንቅ ሁለት የላም ሁለት የበግ ቀንዶችን ወለደች።” ተአምር 55:12 በማለት ያልሆነና ያልተከናወነ አስፈሪ ታሪክ ተመዝግቦ እናስተውላለን። የማስፈራሪያ ፅሁፍ መሆኑ የሚታወቀውም።

1. ተአምር የተባሉት አብዛኞቹ በበቀልና በክፉ ቁጣ መልስ የተሞሉ መሆናቸው.

2. ምህረት ፈፅሞ የማይነበብባቸው የክፉት ውጤቶች ስለሆኑ

3. ሥነ ተፈጥሮን የሚያዛቡ ግንቶች በመሆናቸው ነው። ይህ ባይሆንም ዝሙትን ለገቢ ምንጭነትና ለመዝናኛ እየተጠቀሙ አርብ ሮብን ጥሉላትን የሚከለክሉ ምን በዋጣቸው ነበር? ግን ምን ይሆናል ባንድ ወቅት ጎጃም ባህር ዳር ውስጥ አንድ አባት ስለ ሴት አዳሪ ልጆቻቸው ሲያጫውቱኝ የእንጀራ ጉዳይ ነውና ኃጢአት አይደለም ማለታቸውን አስታውሳለሁ።

ማርያምን አልክድም

ጥብርያኖስ ስለሚባል ስለ አንድ ነጋዴ በሚል ርዕስ በሚያትተው አንድመቶ አስረኛ ተአምር ላይ እንዲህ ተፅፏል።

“ትፍጥ በሚባል አገር ስሙ ጥብርያኖስ የሚባል በወንድ ባርያ በሴት ባርያ በወርቅና በብር በላሞችና በግመሎች እጅግ የከበረ በየብስና በባህር የሚነግድ አንድ ነጋዴ ነበር። ከብሮ ብዙ ዘመን ኖረ።

በጳላም በእርሱ ላይ ዘመን ተለወጠበትና ገንዘቡ ሁሉ አለቀጅ አደደሩ ጎሰቆሱ ረዳቶቹም ተበተኑ። ባሮቹ በቸግርና በመከራ አለቁ ክብሩም እንደተዋረደና ደሰታውም ወደ ሃዘን ወደ ትካዝ እንደተመለሰ ባዩ ጊዜ ልቦናው ታወከበትና መታገስ ተሳነው። ብሰርት ብለምን . . . ብሎ አሰበ . . . ሰይጣንም ለምን ታዝናለህ ሲል ጠየቀው ... ያም ነጋዴ ያገኘኝን እነግርህ ዘንድ አንተ ማን ነህ? ብሎ ጠየቀው። እርሱም እኔ ሰይጣን ነኝ ሲል መለሰለት . . . ነጋዴውም ልትረዳኝ ይቻላል በማለት ማለደው። ሰይጣኑም ነገሪን ብትቀበለኝስ ባለ ዘመንህ ሁሉ እንደ ቀድሞ ፈፅሞ ባለፀጋ ትሆናለህ . . . በደረቱ ያለውን ውሰድ አለው ያም ነጋዴ ከንፋን አወጣና የለዘቡ ሁለት አፅናቁ ሰጠው ነጋዴውም ከደሰታው የተነሳ ምን ላድርግልህ ብሎ የውለታ ካላ ጠየቀው ይኸን ጊዜ ሰይጣን፡-

1. ክርስቶስን ካደው
2. ክርስትናህን ርገም
3. ጥምቀትህን አቃልል
4. የሱራፌልንና ኪሩቤልን መኖር ካድ

5. ለምላክን የወለደች እመቤታችንን ማርያምን ካድ አለው ነጋዴውም የነገሩን ፍፃሜ ባወቀ ጊዜ የምድር ሁሉ ንግስት ናትና እመቤቱ ማርያምን አልከድም እንጅ ክርስቶስንም ክጃለሁ ክርስትናዬንም ጥያለሁ ጥምቀቱንም አቃልያለሁ ሱራፌልና ኪሩቤል የሚባል ነገርም አላውቅም አለ። ሰይጣንም ማርያምን ካልካድካት የምትሠራው እይረባህም ብሎ ከሱ ተሰውሮ ትቶት ሄደ . . . ጌታችንም በዙፋኑ ላይ ተቀምጦ ባለ እመቤታችን በፊቱ ቁማ ልጄ ሆይ የዚህን ኃጥእ ምስኪን ሰው ኃጢአቱን ይቅር ትለው ዘንድ እለምንሃለሁ አለችው። ጌታም ከመላእክት ጋራ ክዶኛልና ይቅር አልለውም አላት የልጅዋንም ቃል በሰማች ጊዜ ልጄ ሆይ ይቅር ትለው ዘንድ እለምንሃለሁ በጡቴም እማፀንሃለሁ።

እያለች መሪር ልቅሶን በፊቱ አለቀሰች ጌታችን ኢየሱስም የዚህን ከሃዲ ሰው ለዘላለም ኃጢአቱን ይቅር አልለውም አላት ከመላእክት ጋራ ከዶኛልና . . . ይህንም በሰማች ጊዜ ልብሷን ቀድዳ ስለእኔ ብለህ ይቅር ካላልከው ብላ ጡቷን አውጥታ ጡቶቼን ቆርጫ እጥላቸዋለሁ ፊቶቼንም እስንጥቃቸዋለሁ አለች።” ተአምር 110:2-26 የሚያሳዝነኝ ይህን ሁሉ ድራማ የሠራቸው በእፀደ ትንሳኤ ሆኖ መሆኑ ነው። በቤተክርስቲያናችን ትምህርት መሠረት ድንግል ሞታ ተነስታለች ይባላል። ትንሳኤ ደግሞ እምባ ከዓይኖች የሚታሰስበት የዘንባባ ዝንጣፊ በእጆች ተይዘው በነጭ የተልባ እግር ልብስ አጊጦን የምናሸበሽብበት፤

በዙፋኑ ላይ ለተቀመጠው

ለእምላካችን ለበጉ ማዳን ነው

አሜን! አሜን!

በረከትና ክብር

በሽብሸባ ለዛ በተዋበ መዝሙር

ከፍ ያለ ውዳሴም ኃይልና ብርታትም

እስከዘላለም

ለእምላካችን ይሁን

አሜን! ሁሌም አሜን፡፡ 7:9-17 እያልን ዝግሬ የምናስተጋባበት ኑሮ እንጅ በሰማይ ጡቲን እቆርጣለሁ የሚል አተካራዊ ክርክር የሚታይበት መድረክ አይደለም። ድንግል ማርያም እንኳንስ በእፀደ ነፍስ ሆኖ በእፀደ ስጋም ሳለች በትህትናዋ እንጅ በረብሻ አትታወቅም፡፡ እንደ እርሷ አይነት ትንና ታዛዥ ከሴቶች መካከል አላየንም።

ስዕል አፍ አወጣ?

ወደ መደምደሚያው ጉድ ስናመራ ደግሞ በስዕል ፊት ጫማን ማውለት የክርስቲና እናታችን ከሆነችው ግብፅ እንዲሁም የዓለም ክርስቲያኖች መንበር ባለቤት ከሆነችው ክሮም ያልተገኘ ልምድ መሆኑን ተለምር 111 በግልፅ አስፍሮት እናገኛለን።

የኢትዮጵያን ሰዎች የማርያም ስዕል እንዳነጋገራቸው። በሚል ርዕስ የተፃፈው የዚሁ ምዕራፍ ታሪክ አስቂኝ ሲሆን፤ ጠቅላላ ተአምሩ አፍ አውጥቶ በሚናገር ስዕል ታሪክ ተሞልቷል። ይህም በመሆኑ መፅሐፉ ለቅርጻቅርጽ ሰግደት ሆን ተብሎ መዘጋጀቱን ያስረዳናል።

ይኸውም የመጽሐፉ 2/3 ኛው ስለ ስዕል የሚናገር በመሆኑ ነው። ለምሳሌ፡- ተአምር 111:7፤ 110:20፤ 107:10፤ 102:20፤ 92:9፤ 92:10፤ 92:15፤ 91:36፤ 91:39፤ 79 እንዲሁም ጠቅላላ መጽሐፉን ማንበብ ለፃፍነው ጥናት ጠቃሚ እውቀት ይሰጣል።

አፍ አውጥቶ ተናገረ የተባለውም የሚያስደንቅ አይሆንም ምክንያቱም “የአውሬው ምስል የማይሰግዱለትን ሁሉ ሊያስገድላቸው ለአውሬው ምስል ትንፋሽ እንዲሰጠው ተሰጠው።” ራ.13:15 ተብሎ ስለተፃፈ አፍ ማውጣት የቅድስና ተአምር ነው አያስገምግም።

እኛ ግን እንዲህ ስለታዘዝን “ለአንተ በምትሠራው በአምላክህ በእግዚአብሔር መሠዊያ አጠገብ ከማናቸውም ዛፍ የማምለኪያ ዐፀድ አድርገህ አትትከል። አምላክህ እግዚአብሔርም የሚጠላውን ሐውልት ለአንተ አታቁም።” ዘዳግም 16:21-22

መደምደሚያ

ተአምረ ማርያም ከቀኖና /Cannon/ መጻህፍት የተፃረረ ትምህርት ስላለው እንዲሁም ታሪኮቹ ረብ የሌላቸው በመሆኑ በትዱስ መጽሐፍት ሊጠቀስ አይገባውም።

ፀረ ክርስትናና ፀረ ማርያም የሆነ የሀሰት ትምህርት ስላለው ከቤተክርስቲያን አፀድ መውጣትና በቅርስነት ብቻ በሙዚየም መቀመጥ አለበት።

በምስራቅ ኦርቶዶክስ አብያተ ክርስቲያናት ታሪክ የማይታወቀው ይህ መጽሐፍ የተገፈው በ15^ኛ መቶ ክፍለ ዘመን በዓፄ ዘርዓ ያዕቆብ ዘመነ መንግስት ጊዜ ስለሆነ ከወንጌል ጋር እኩል መቀመጥ የለበትም እንግዲህ እነ ቅዱስ ጳውሎስ ካስተማሩት ትምህርት ውጭ የሚያስተምረው ተአምረ ማርያም የቅዱስ ጳውሎስ ቃል “በክርስቶስ ጸጋ እናንተን ከጠራችሁ ከእርሱ ወደ ልዩ ወንጌል እንዲህ ፈጥናችሁ እንዴት አንዳለፋችሁ እደነቃለሁ፤ እርሱ ግን ሌላ ወንጌል አይደለም፤ የሚያናውሟችሁ የክርስቶስንም ወንጌል ሊያጣምሙ የሚወዱ አንዳንዶች አሉ እንጅ። ነገር ግን እኛ ብንሆን ወይም ከሰማይ መልእክ ከሰበክንላችሁ ወንጌል የማለይ ወንጌልን ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን። አስቀድመን እንዳልን እንዲሁ አሁን ሁለተኛ እላለሁ ከተቀበላችሁት የተለየውን ማንም ቢሰብክላችሁ የተረገመ ይሁን።” ገላ 1:6-9 ቢል ይታወመዋል።

ቅዱስ ጳውሎስ የረገማቸውና ድንግል ማርያም ረገመቻቸው ተብሎ የተገለፀው ሃሳባዊ ልዩነት አሏቸው።

ገድለ ተክለ ሐይማኖት

እንደ መጽሐፍ ቅዱስ

አቡነ ተክለሃይማኖት በዓጼ ደስሐት ዘመነ መንግስት ማለትም በ1399 አካባቢ የነበሩ በትውልዳቸው ቡልጋ አውራጃ የሆኑ በኢትዮጵያ ታሪክ ውስጥ የዘአገዌን ሥርወ መንግስት ስልጣን ወደ ይኩኖ አምላክ ያስመለሱ ታሪካዊ መነኩሴ ናቸው። እሊህ ሰው በገድላቸው ውስጥ ብዙ ሥራ እንደሰሩ የተገረጸው ከመሆኑም ባሻገር ያለ እንብሮተ እድ ከኢየሱስ ክርስቶስ ተሹሜአለሁ በማለት በጉልበት ራሳቸውን ለማጽጸላቸው ታሪክ ገድላቸው ሳያፍር አስቀምጦታል /ምዕራፍ 37:40/

አቡነ ተክለሃይማኖት አንድ እግራ መነኩሴ የነበሩ ሲሆን ለአንድ እግራነታቸውም የተለያዩ ሃሳቦች በተለያዩ ክፍሎች ይሰጣል።

1. ሃሳብ ባሕታውያን /ኩሸዲን/- አቡነ ተክሌ በፆም በፀሎት የተጉ ሰው ስለነበሩ በ1 እግራቸው 7ዓመታት ቁመው ሲፀልዩ ሰይጣን ለተግዳሮት ቆረጠባቸው

2. ሃሳብ ላስታዊያን:- በወቅቱ የዘአገዌ ነገስታት መንፈሳዊያን ቢሆኑም፤ ሀዘቡ ስልጣኑ ወደ ሸዋ እንዲዛወር ስላልፈለገ ላስታና ራያ ድንበር ላይ ተደርጎ በነበረው ጦርነት የላስታ ገበሬ እግራቸውን ቆረጠው የሚሉ ናቸው። ያም ሆነ ይህ አባ ተክለሃይማኖት ማን እንደሆኑ በመጽሐፍ ቅዱስ እንመዝናቸውና ከዚያ በኋላ ለራሳችን መልሱን ልንሰጥ እንችል ይሆናል።

ዝክር ያልዘከረ

“ዛሬ በዚች ቀን እንደትንሳኤ አድርጎ ዝክሩን የሚያዘክር ሰው ሁሉ በምስጋና ፀሎት በማድረግና ጧፍ እጣን በመስጠት መስዋእት በማቅረብ የታረዘ በማልበስ የተራብ በማብላት ፍፁም አባቴ ተክለሃይማኖት ይለው ዘንድ ይገባዋል።

እርሱም እኔ አባትህ አለሁልህ ይለዋል ምዕመናን በግወርሷት በመንግስተ
ሰማያት ከእርሱ ጋር ያናረዋል። ለሁላችንም እርሷን መንግስተ ሰማያትን
ያድለን።” *ጥሬ 2:4-5*

እዚህ ላይ የምናየው የመንግስተ ሰማይ አጋፋሪ ተከለሃይማኖት
እንደሆነ ተደርጎ ነው። /የምፅአት ዕለት ከበሮው ወይም ነጋሪቱ
በሊቀመልአኩ ሚካኤል ሲመታ ምርኮ ይደረጋልና በሲኦል ከሆንኩ
እንድማረክና እንድናጠቅ ከሲኦል ዳር እቀመጣለሁ እያሉ እንደሚዘናጉት
መበለቶች/ በእግዚአብሔር ቃል ላይ እንዘባበት ካልተባለ በቀር በመንግስተ
ሰማይ ለማስወጣትና ለማስገባት እንዲሁም የግዘዝና የመፍቀድ ስልጣን
ያለው መድሃኒዓለም ክርስቶስ ብቻ ነው።

“እንግዲህ አትፍሩ ከብዙ ድንቢጦች እናንተ ትበልጣችሁና
ሰለዚህ በሰው ፊት ለሚመሰክርልኝ ሁሉ እኔ ደግሞ በሰማያት
በአባቴ ፊት እመሰክርለታለሁ በሰው ፊትም የሚከደኝ ሁሉ በአባቴ
ፊት እከደዋለሁ” *ጥ 10:31-33* በማለት ጌታ ራሱ አስተምሮናል።

“ዝክሩን ያልዘከረ ቃሉን ያልጠበቀ ክርስቲ ከመንግስተ ሰማያት
የተለየ ይሆናል። ክርስቲያን ወይም ጸድቅም ኃጥእም ቢሆን የሞቱ ሰዎች
ነፍስ ሁሉ ከክቡር አባታችን ከተከለጋይማኖት ዘንድ ሳይደርሱ
አይወሰዷቸውምና። አባታችን ተከለሃይማኖትን ባዩ ጊዜ በመከራ ጊዜ ልጅ
አባቱን እንዲጠራ አባቴ ተከለሃይማኖት ብሎ ይጠራዋል። እሱም እኔ
አባትህ አለሁልህ ይለዋል። ይቻላል ነፍስ ፈጥና ሂደት ከአባቴ ከተከለሃይማኖት
አጠገብ ትቀመጣለች። ኃጥእም ቢሆን ከአባታችን ከተከለሃይማኖት ዘንድ
ሳይደርስ ወደ ሲኦል አይወሰድምና የኃጥኡ ነፍስ ተከለሃይማኖትን ባዩች
ጊዜ አባቴ ተከለሃይማኖት ብላ ትጠራዋለች። ክቡር አባታችንም በዚች ነፍስ
ጥቂት በጎ ሥራ ባገኘባት ጊዜ ማለት ሰሙን በመጥራት ዝክሩን
ከማዘከርም ቢሆን ቃል ዚዳን እንደተቀበለ ወደፈጣሪው አመልክቶ
መንግስተ ሰማያት ያገባታል።” ምዕራፍ 2:9-11

ወገኔ ሆይ ይህንን ምን ትለዋለህ?

ትምህርቱ በፍርድና ብድራት ዙሪያ የሚያጠነጥን ሲሆን በመጽሐፍ ቅዱስ ከተገለፀው እውነት ጋር ሙሉ ለሙሉ የሚታረን ነው።
ስለዚህም

1. “በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ህይወት እንዲኖረው እንዲሁ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር አንድያ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ዓለሙን እንዲሁ ወዲልና። ዓለም በልጁ እንዲድን ነው እንዲሁ በዓለም ሊፈርድ ወደ ዓለም አልላከውምና። በእርሱ የሚያምን አይፈረድበትም በግያምን ግን ባንዱ በእግዚአብሔር ልጅ ስም ስላላመነ አሁን ተፈርዶበታል።” ^{ዮሐ 3:16-18} ተብሎ ስለተገፈ መዳናችን በኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ እንዲገኝ መዳን አይቻልም።

2. “የሰው ልጅ በክብሩ በሚመጣበት ጊዜ ከእርሱም ጋር ቅዱሳን መላእክቱ ሁሉ በዚያን ጊዜ በክብሩ ዙፋን ይቀመጣል። አህዛብ ሁሉ በፊት ይሰበሰባሉ እረኞም በጎቹን ከፍተኞች እንደሚለይ እርስ በርሳቸው ይለያቸዋል።/የራሱ የሆኑትን የሚለይበት የራሱ የሆነ የፅድቅና የቅድስና ስልጣናዊ ጥበብ አለው/ በጎቹን በቀኝ ፍየሎቹን በግራው ያቆማቸዋል . . . እነዚያም ወደ ዘላለም ቅጣት ጻድቃን ግን ወደዘላለም ህይወት ይሔዳሉ።”

^{ጥ+25:31-46} ^፲ ^{ራ+20:11-15} ተብሎ ስለተገፈ

ሀ. የጻድቃንና ሃዋኦን ፍርድና ብድራት በጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ

ይሰጣል እንዲሁ ተክለሐይማኖት ቦታውም ሆነ ስልጣኑ የለውም።

ለ. የኢየሱስ ክርስቶስ ፍርድና ብድራትም በፍፁም ቅድስና የተሞላ

በሥራው ሁሉ ስህተት ስለሌለበት ይግባኝ አያስፈልገውምና

ተክለ ሃይማኖት የሃዋኦን ይግባኝ ስሜ አይደለም።

እነዚህ የተገለፁትና ሌሎች ያልተገለፁት ምክንያቶች

የገድሉን ታሪክ ፀሐፊዎች አታሚዎችና መባቢዎች በሙሉ የንስሃ ቀኖና እዳ ስላለባቸው ወደ ህያው አምላክ ቢንበረከኩ መልካም ነው አስኝተውናል።

ፍርድ፡- እግዚአብሔር ከፋ ወይም በጎ ስራን በመመዘን በጽድቅ የሚሰጠው ውሳኔ ወይም ዋጋ ነው። መክ 12:14 በእርግጥም በቦታ በጊዜ በሁኔታና በዓላማ የተለዩ ፍርዶች አሉ።

ለምሳሌ፡- በመስቀል ላይ የተከናወነው ፍርድ እግዚአብሔር በሃጢአት ላይ በፅድቅ ለመፍረድ ያዘጋጀው መንገድ ነው። ይኸውም ሰው ሃጥአተኛ ከመሆኑ የተነሣ እንዳይፈረድበት፤ በእርሱ የሚያምን ሁሉ ከፍርድ ነፃ እንዲሆን፤ ክርስቶስ የሰውን በደል ተሸክሞ ስለሰው ተቀጣ፤ የሰውንም ሃጢአት በመሸከሙ ምክንያት የተፈረደበት መሆኑን ያረጋግጣል።” 1 ጵ 15:3

ቃሉም “እኛ በእርሱ ሆነን የእግዚአብሔር ፅድቅ እንሆን ዘንድ ሃጢአት ያላወቀውን እርሱን ስለ እኛ ሃጢአት አደረገው” 2 ጵ 5:21 በማለት ይደግፋል።

ይህም በመሆኑ ሰው ኢየሱስን መከታ በማድረግ በኃጢአት ምክንያት እንዳይፈረድበት በየጊዜው ራሱን በመመርመር በራሱ ላይ ሊፈርድና ስለ ሠራው ሃጢአት “እቤቴ መርምረኝ ልቤንም እወት ፈትነኝ መንገድንም እወት በደልንም በእኔ ውስጥ ብታገኝ እይ የዘላለምንም መንገድ ምራኝ።” ማ 139:23-24 በማለት ባለውለታ ወደ ሆነው አምላኩ መቃተት አለበት።

እኛ ምእመናን በእርሱ ለእርሱ የሠራነው ሥራችን ተፈትና፤ ለሰጠነው አገልግሎት፤ ለአበረከትነው መልካም ሥራ፤ በመልካም ወርቃ /ብድራት/ እንደየስራችን ጥራት ዋጋችንን አንቀበላለን።/ሮሜ 14:10-12/ “መልካም ቢሆን ወይም ከፋ እንዳደረገ እያንዳንዱ በሰጋው የ ስራውን በብድራት ይቀበል ዘንድ በክርስቶስ በፍርድ ወንበር ለ ገለጥ ይገባዋልና።”

2 ጵ 5:10

ብድራት፦

ታማኝነታቸውን ለጠበቁ ትዳሳን የሚሰጥ፤ በማቴዎስ ወንጌል ምዕራፍ 25:14-30 በተገለፀው ሃሳብ መሠረት በተሰጣቸው መክሊት በማትረፋቸው ብድራታቸውን ይቀበላሉ። እዚህ ላይ ብድራት የትርፍ ሽልማት ሲሆን ፅድቅ /መዳን/ ግን የእግዚአብሔር ቸርታ መሆኑን ማወቅ አስፈላጊ ነው።

ሽልማቶችን በሁለት ከፍለን ልናያቸው እንችላለን።

የአክሊል ብድራት

1. የሀይወት አክሊል ራዕ 2:10
2. የክብር አክሊል 1ኢጥ5:4
3. የፅድቅ አክሊል 2ጢጥ4:8
4. የደስታ አክሊል 1ተሰ2:19
5. የወርቅ አክሊል ራዕ 4:4
6. የግደጠፋ አክሊል 1ቀር9:25
7. አክሊል ራዕ 3:11

የድል አድራጊ ብድራት

1. የሀይወት ዛፍን መመገብ ራዕ2:7
2. አዲስ ስም የተገፈበት ድንጋይ ራዕ2:17
3. በእህዛብ ላይ በሰልጣን መሾም ራዕ2:27
4. ከሁለተኛ ጥት ነፃ መሆን ራዕ2:11
5. የተሰወረ ጦና መመገብ ራዕ2:17
6. ነጥል ልብስ መገናፀፍ ራዕ3:5
7. በእግዚአብሔር ቤት ስም ድ መሆን ራዕ3:12
8. ከክርስቶስ ጋር በዙፋን ላይ መቀመጥ ራዕ3:21

በድል አድራጊ ብድራት ስር፤ “ከክርስቶስ ጋር በዙፋን ላይ መቀመጥ” የሚለው ሃሳብ ቀደም እናቱ በጌትነቱ ዙፋን በሚለው ንዑስ ርዕስ ጋር ከተገለፀው ተአምራዊ ፅሁፍ ጋር የተለየ ነው። “ዙፋኖችንም አየሁ በእነርሱም ላይ ለተቀመጡት ዳኝነት ተሰጣቸው” 2ኛ 20:4 ተብሎ ስለተጻፈ የድርሻ የአገልግሎት ክብር መሆኑን ይጠቁማል።

ሉቃ22:28-30 ያለውን ቃል በማጣመም ወንጌልን መሸቃቀጥ አላስፈላጊ ስህተት መሆኑን መረዳት ያሻል።

የዘላለም ሀይወት

“እናንተ ተድላ ደስታችሁ ነውና። ለስጋችሁ መጠበቂያ ለነፍሳችሁ መዳኛ ነውና፤ ሃጢአታችሁን የሚያነፃ ለወጣነታችሁ ከፍፁምነት መድረሻ ነውና። ለነፍሳችሁ መድሃኒት ለሃይማኖታችሁ ማፅኛ ለሃገራችሁ አፅር ትፅር ሃይል ነውና። ይህ አባታችን ለተበደሉት መማፀኛ ነውና፤ ይህ የመንግስተ ሰማያት ፈለማችን በታረዘን ጊዜ ልብሳችንን በተራብን ጊዜ እውነተኛ ምግባችንን በተጠማን ጊዜ የሀይወት መጠጣችን በደክምን ጊዜ ምርኩዛችን ነውና።” ጥሪ 2:14-16

የእግዚአብሔርን ልጅ የሥራ ድርሻ ቀምቶ ለፍጡር በመስጠቱ ፀረ ክርስትና አቋም ያለው መሆኑን እንረዳለን። የነፍሳችን መዳኛ መድሃኒት እየተባለ የተገለፀው ሙሉ በሙሉ የወንጌልን ሃሳብ የሚቃወም ነው።

ትዱስ ጴጥሮስ በአይሁድ አለቆችና በሽማግሌዎች ፊት በድፍረት፤ “እናንተ ግንበኞች የናቃችሁት የማዕዘን ራስ የሆነው ይህ ድንጋይ ነው። መዳንም በሌላ በማንም የለም እንድንበት ዘንድ የሚገባን ለሰዎች የተሰጠ ስም ከሰማይ በታች ሌላ የለምና።” ሐ 4:11-12 ብሎ የተናገረው፤ አዳኝ መድሃኒት ኢየሱስ ክርስቶስ እንጂ ኢትዮጵያዊው ፍስሃጽዮን አለመሆኑን በማወቁ ነው። በዓለም ውስጥ ያለ የሰዎች ስም ቢደማመር ታላቁን ኢየሱስን ሊወዳደር አይችልም።

አባ ተክለሃይማኖት በገድሉ “እኔስ አምላክስ አይደለሁም የአምላክ ባርያ ነኝ እንጂ አምላክስ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው በሥላሴ ለሚያምንበት የዘላለም ሀይወትን የሚሰጥ እርሱ ነው አላቸው።” ጥሪ 36:27 ስለሚል ፀሐፊውና አቡነ ተክለሃይማኖት በሃሳብ የተለያዩ መሆናቸውን ይገልጻል። መጽሐፉ እንደሚገልፀው ከሆነም አባ ተክለሃይማኖት እኔ በሰፊው የማምነውንና መጸሀፍቲ ትዱሳት የሚደግፉኝን ትዱስ ቃል በመደገፍ እንዲህ ፅፏል።

“ብፁዕ አባታችንም እንዲህ አላቸው እንግዲህስ አትፍሩ ለአብ ለባህርይ ልጁ ለኢየሱስ ክርስቶስ ለባህርይ ሕይወቱ ለመንፈስ ትዱስ ስንት።

እሱ ሁላችሁም እስክትመለሱ ድረስ ከእናንተ ማንንም ማን ሊያጠፋ አይወድምና ፍየልና ላም ልትሠውለት አይፈልግም። የላም ስጋ አይበላምና ወይም የፍየል ደም አይጠጣምና በመገዛት ስገዱለት በእውነት አምልኩት እንጂ እሱ ብቻ የፍጥረት ሁሉ ፈጣሪ ነውና በሰማይ በምድርም በባህርም በቀላያትም ያለ እሱ ሌላ አምላክ የለምና።

እርሱ ይገድላል እርሱ ያድናል። ያደኸያል ያበለፅጋል ያዋርዳል ያከብራል ምንም ምን የሚላነው ሥራ የለም። ለእንደዚህ ያለው ንጉስ እመኑበት የዘላለም ህይወት ታገኙ ዘንድ።” ^{ጥፈፍ 34:26} ብሎ መናገሩ እውነተኛው የህይወት ምንጭ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው በማለት እንደሚያምን ያረጋግጣል።

እንግዲህ ስህተተኛው ማን ይሆን? አባ ተክለሃይማኖት ወይስ የገደለ ተክለሃይማኖት ፀሐፊ?

አሁን ደግሞ ከላይ ያየነውን አንቀጽ ዐረፍተ ነገሮች አንድ ባንድ በመጽሐፍ ቅዱስ እንያቸው፡-

ሀ. “ተድላ ደስታችሁ ለስጋችሁ መጠበቂያ ለነፍሳችሁ መዳኛ” የተባለው በመጽሐፍ ቅዱስ “እነሆ ለሀዘቡ የሚሆን ታላቅ ደስታ ዛሬ በዳዊት ከተማ መድሃኒት እርሱም ክርስቶስ ጌታ የሆነ ተወልዶላችኋልና።” ሉቃ2:10-11 ተብሎ ስለተገለፀ ቃሉ የኢየሱስ ክርስቶስን ብቻ ይወክላል።

ለ. “ኃጢአታችሁን የሚያነጻ” የተባለውም ቅዱስ ጳውሎስ በዕብራይያን መልእክቱ፤ “በእግዚአብሔር ቤት ላይ የሆነ ታላቅ ካህን ሰላለን፡- ከክፉ ህሊና ለመንጻት ልባችንን ተረፎተን ሰውነታችንንም በጥሩ ውሃ ታጥበን በተረዳንበት እምነት።” ^{ዮሐ10:22} ሲል የማንገትን ባለቤትነት በእውነተኛይቱ መቅደስ አገልጋይ ለሆነው አባታችን ለመድሃኒታችን ኢየሱስ አድርጎ ማቅረቡ፤ ከእርሱ በቀር ማንም ነጢአትን ማንገት እንደማይችል ያስገነዝበናል።

በሌላኛው መጽሐፍ ልበአምላክ ዳዊት “በሂሶጽ እርጪኝ እነግማለሁ እጠበኝ ከበረዶም ይልቅ ነጭ እሆናለሁ” ^{ሥ 51:7} ማለቱ የማንገት /የማስተሰርድ/ ሥራ የእግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ያስረዳል።

ሐ. “ለወጣኒነታችሁ ከፍፁምነት መድረሻ” አባባሉን የአሪት ካህናት እንኳን የማይጠቀሙበት ሲሆን ሰው በሰው ወደ ፍፁምነት መለወጥ ከቶ አይቻልም ይህን በተመለከተ ትዱስ ያዕቆብ “የተቀደሳችሁ ወንድሞቼ ሆይ አትሳቱ በኀ ስጦታ ሁሉ ፍፁምም በረከት ሁሉ ከላይ ናቸው ። መለወጥም ከእርሱ ዘንድ ከሌለ በመዞርም የተደረገ ጥላ በእርሱ ዘንድ ከሌለ ከብርሃናት አባት ይወርዳሉ” ሲል ዕፏል።

መ. በተራብን ጊዜ እውነተኛ ምግባችን፡- ጌታችን ስለ ዘላለማዊና እውነተኛ ምግብ ደጋግሞ እንዳስተማረ እናውቃለን ስለ ህይወት እንጀራ ሲያስተምር “እውነት እውነት እላችኋለሁ እውነተኛ እንጀራ ከሰማይ የሚሰጣችሁ አባቱ ነው እንጂ ከሰማይ እንጀራ የሰጣችሁ ሙሴ አይደለም። የእግዚአብሔር እንጀራ ከሰማይ የሚወርድ ለዓለምም ህይወት የሚሰጥ ነውና።” ^{ሥ 6:33-33}

ጌታችን ይህን በማለቱ ከምድር (ከፍጥረት) ወገን የህይወት እንጀራን ማንም ለአለም ሊሰጥ እንደማይችል ተገንዝብን ከሰማይ የወረደው እርሱ ግን ለዓለም የሚበቃ ሕይወት ሊሆን ትሏል። ስለዚህም

... በመስቀል ላይ ሆነህ ያየኸው መከራ

ኢየሱስ የህይወት እንጀራ

ስብሃትለክ ለማለት ታደልን።

ራሱ መድሃኒታችንም የህይወት እንጀራ እኔ ነኝ። ወደ እኔ የሚመጣ ከቶ አይራብም። ዩሐ 6:35፤ 41፤ 51፤ 58 ሲል ስለራሱ የህይወት እንጀራነት በግልፅ ስብኳል።

ሠ. “በተጠማን ጊዜ የህይወት መጠጥ” ስለ ህይወት መጠጥ መጽሐፍ ቅዱሳችን ብዙ ተናግሯል በመሆኑም ወንጌላዊው ዩሐንስ በወንጌላ “በእኔ የሚያምን መጽሐፍ እንዳለ የህይወት ውሃ ወንዝ ከሆዱ ይፈልቃል”^{፩፡7:38}

“በእኔ የሚያምን ሁሉ ጊዜ ከቶ አይጠማም”^{፩፡6:35} እንዲሁም በራዕይ መጽሐፍ “የተጠማም ይምጣ የወደደም የህይወትን ውሃ እንዲያው ይውሰድ”^{፩፡22:17} ግለቱ ግልፅ የሆነ ትምህርት መሆኑን እንረዳ።

ረ. “በደክምን ጊዜ ምርኩዛችን”- ቅዱስ ዳዊት ይህን አባባል በተመረጠ የመዝሙር ስንኞቹ “እንተ ከእኔ ጋር ነህና ከፋን አልፈራም በትርህና ምርኩዝህ እነርሱ ያፀናኑኛል።”^{፩፡23:4} በግለት ብቸኛው ረድኢታችን

እግዚአብሔር በድካማችን ሊራራልን የሚችል ምርኩዛችን ኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ መሆኑን ገለፅ።^{፩፡4:15}

መግለጫ፡- ገድለ ተክለሃይማኖት ምዕራፍ ሁለት ከቁጥር 14-16 ድረስ የሰፈሩት ቃላት የኢየሱስ ክርስቶስ ባህርይ ገላጮች እንጂ የአቡነ ተክለሃይማኖት የሥራ ድርሻዎች አለመሆናቸውን ተረድተን ወደ እውነተኛው የህይወት እንጀራ እንገባለን።

ክርስትና በኢትዮጵያ

የክርስትና ሃይማኖት ወደ ኢትዮጵያ የገባው መቼ ነው? ለሚለው ታሪክ ነክ ጥያቄ ምሁራን የተለያዩ መልሶች ይሰጣሉ። እንዳንዶቹ ኢትዮጵያዊው ጳንደረባ (ሐዋ 8:26) እንደተጠመቀ ስለተፃፈ ክርስትና የገባው ያኔ ግለትም በ34ኛው ዓ.ም ነው። በግለት አፋቸውንም ሞልተው ሲመልሱ አቡነ ሰላማ ከሣቴ ብርሃን ጽጵስናንና ሥርዓተ ቤተክርስቲያንን በማስገባት አጠናክረ እንጂ በእርሱ ዘመን ገባ የሚሉ ስህተተኞች ናቸው ይሉናል።

ይህንን ሃሳብ የሸዋ ሀገረ ሰብከት ሊቀጳጳስ የነበሩት አባ ኃርጂዮስም ደፍረው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ቤተክርስቲያናት ታሪክ በሚለው መጽሐፋቸው አስፈረዋል። ከገፅ 20-25 ይመልከቱ። በእርግጥ የኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን (ማህበረ ፅዮን ሰማያዊት) መስራችና ታላት ባለውለታ አቡነ ሰላማ ከግብርና (ፍሬምናጦስ) መሆኑ አይካድም። ይሁን እንጂ ገድለ ተክለሃይማኖት የኢትዮጵያ ሰዎችም ያመኑት ጌታ ባረገ ሦስት መቶ ሰባ አምስት ዘመን ነው። ምዕራፍ 7:10 ብሎ ማስፈሩ በቤተክርስቲያናትን ታሪክ እንድንፈራው አድርጎናል።

እንዲሁም ከሆነ ቤተክርስቲያኗ የአባ ተክለ ሃይማኖትን ገድለ ከተቀበለች ታሪኬ ብላ የተቀበለችውን የጸሀፍት አባባል ማስወገድ ይኖርባታል አላዚያም ገድለተክለሃይማኖትን መተው ያስፈለጋታል ማለት ነው። እዚህ ላይ እንዲታ ወቅልኝ የምፈልገው ታሪክ የግንኙነት መለያ እንደ የመዳን መስፈርት አለመሆኑን ነው።

ገድለ ተክለሃይማኖት የኢትዮጵያ ሰዎችን ማመን በ4ኛው መቶ ክፍለ ዘመን የመጨረሻ አጋማሽ እንደሆነ ካሰነበብን በኋላ እርሱ በነበረበት ዘመን በደቡብ ሸዋ ለጣያት የሚሰው እህዛብ ይኖሩ እንደነበር ምዕራፍ 13-24 መግለፁ አገሪ የክርስቲያን ደሴት እያሉ የሚፎክሩትን የሚያሳፍር ሆኖ ተገኝቷል።

በእርግጥ ዛሬም ቢሆን በዓባይ ወንዝ፤ በጣና ሃይቅ፤ በደብረዘይት ሆራ፤ በወሎ ጻድቁ ዛር፤ በትግራይ ላሉ ዛር፤ ሌላም ሌላም የሚያምኑ ስሙ ክርስቲያናት ከኛ በላይ ክርስቲያን የለም እያሉ አውነተኛ ልጆችን ከቤተክርስቲያን ማሳደዳቸው የአደባባይ ምስጢር ነው።